№ 22. Treschdeen, 2. Junijâ. 1899.

Isnahk weenreis nedelâ.

Makſâ, Jelgawâ ſanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makſâ, pahr paſtu peeſuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekſpedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihſeru eelâ № 22.

Redakzijas adreſe: Jelgawâ, Sakajâ eelâ № 15.

Latweeschu Awiſes.

Sludinajumus nem preti:

Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihſeru eelâ № 22; Rigâ: Hoerſchelmana kga grahm. bodê, Leelâ Smilſchu eelâ № 29 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eekſch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Makſa par ſludinajumeem: 8 kap. par ſihku raſtu rindinu, preekſch-puſê 20 kap.; pahrtulkoſchana iſ ſweſchahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apſtellet:

Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihſeru eelâ № 22. — Leepajâ: Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platſcha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuſcha eelâ № 36 un pee M. Peterſona. — Bauſkâ: Ed. Drengera k. bodê. — Tukumâ: J. Birſgala kga grahm. pahrd. — Talſôs: H. Towa k. grahm. bodê. — Kuldigâ: Ferd. Beſthorna k. grahm. bodê. — Wentſpilî: Th. G. Antmana k. grahm. bodê. —

78. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apſtellet:

Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehjſch. — Schagarê: Moſes Itzigſohna k. leelnogulditawâ. — Rigâ: W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 8; Hoerſchelmana k. gr. bodê, Leelâ Smilſchu eelâ № 29; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Eekſch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — Eekſch- un ahrſemê: Rudolfa Moſſes kga wiſâs ekſpedizijâs. — Walmeerâ: Trey'a k. grahm. bodê. — Walkâ: M. Rudolfa k. grahm. bodê. — Beſ tam: pee zeen. mahzitajeem — tiklab Widſemê, kâ ari Kurſemê.

„J. W. Gussew, Rigâ".

Wiſleelakâ Kreewijas Bakuna tabakas fabrika.

(Firma dibinata 1852. gadâ.)

Weenigi zaur to, ka mineta fabrika pagatawo tikai wiſaugſtaka labuma tabaku, winas iſſtrahdajumi atraduſchi tahdu peekriſchanu un winas god. pirzeju ſkaits tahdâ mehrâ peenehmees, ka fabrika tagad ſmehkejamâs **Bakuna un Schwizenta tabakas iſgatawoſchanâ ir pirmâ un wiſleelakâ Kreewijâ.**

Turklaht augſchminetâ fabrika tura par wajadſigu paſinot god. publikai, ka wina, lai ari uſ preekſchu apmeerinatu ſawas tabakas ſmehketaju praſijumus, tagad pagatawos ſawus iſſtrahdajumus iſ tahdas pat wiſaugſtakâ labuma tabakas, kahdu wina ſenak iſſuhtija uſ zitam walſtim: **Franziju, Wahziju, Auſtriju un Daniju.**

Ka tabaka teeſcham no teizama labuma, to peerahda pakaldarinajumi minetâs fabrikas etiketem, kadehl pehdejâ luhdſ god. pirzejus, greeſt wehribu ne tikai uſ winas Bakuna tabakas etiketi **„kugis Nr. 8"** un Schwizenta tabakas etiketi **„jahtneeks"**, bet it ihpaſchi uſ firmu **„J. W. Gussew, Rigâ"** un dibinaſchanas gadu **1852.**

Kahds wahrds par pagaſtu amata wihru wehleſchanu.

Kurſemê un Widſemê ſchogad nahkſees atkal pahrwehlet pagaſtu amata wihrus un, kâ jau nomanams, tad pagaſta lozekli weetu weetahm jau ſahk pahrdomat un uſ tam rihkotees, lai iſſinatu, kahdi wiſnoderigaki wihri jo projam buhtu eewehlami amatôs. No ſenneeku leetu komiſareem pehdejâ laikâ dauds laukpagaſteem paſneegtee iſſkaidrojumi eewed daſchus jaunus, jo ſwarigus pahrgroſijumus pee pagaſta amata wihru wehleſchanahm. Tâ peemehram tâ dehwetee namelneeki, kuri wiſpahri neneſ un neſajuht laukſaimneeku naſtas, tagad ſaudê ſawu agrako ſaimneeku balſſteeſibu; pee wehleſchanahm wini tagad war peedalitees tikai zaur deſmitneekeem; winus ari newar eewehlet taîs amatôs, kurôs tikai ſaimneeki wehlami. Tahkak pagaſta waldehm uſdots faſtahdit un pagaſtu namôs waj zitâs weetâs, kur wehleſchanas noteek, iſkahrt ſarakſtus balſſteeſigeem pagaſta lozekleem, kurôs ari japeeſihmê, zik kuram katram ir pagaſta waj krona parahdu un waj tas ir nahzis kahdâ ſodâ. No tam iſredſ pagaſta lozekku labo waj ſlikto tikumigo un ſaimneezigo ſtahwokli, kas pee winu eewehleſchanas amatâ loti kriht ſwarâ. Wehl ir dots kahds teizams noſazijums, kas laiku aiſtaupa, proti ja kahdam ir pilnteeſigs eemeſlis, kahdu pagaſta amatu nepeenemt, tad tam ir tuhlit jaatſakahs, tiklihdſ winſch uſſtahdits par kandidatu.

Augſchejee noteikumi gan noſaka, kahdâ likumigâ kahrtâ pagaſta amata wihri jaiſwehlê; bet tas ſwarigakais no wiſa, t. i. kurſch katris buhtu jaeezel weenâ waj otrâ amatâ, tas jaſin pagaſta lozekleem paſcheem. Wiſuſwarigakais pagaſta amata wihrs ir ikreiſ — pagaſta wezakais un tapehz gan buhs wiſleelakâ wehriba jagreeſch uſ ſcha amata wihra eewehleſchanu. Kâ kreetns pagaſta wezakais pagaſta labklahjibu uſ wiſadahm puſehm war pazelt, tâ weenaldſigs waj zitadi nederigs pagaſta wezakais war ſawâ amata laikâ pagaſtam dauds kaitet.*) Tomehr dauds pagaſta lozekli eet pee wehleſchanahm wiſai weenaldſigi, lai tikai kahdu wezako iſwehletu; bet wehlaki, ja ſchâ iſwehletais wezakais pagaſtam ir wairak par greuhtu ſlogu, nekâ par ſaprahtigu waditaju, tad ſuhdſahs par greuhtu kruſtu, kas pagaſtam deeſin no ka uſlikts.

Pagaſta wezakâ pirmajam, augſtakajam mehrkim jabuht likumu iſpildiſchanai un taiſnibas un pateeſibas eewehroſchanai. Winam wajag ſaprast ſcha laika lauſchu iſglihtibas praſibas; winam wajag ſinat weizinat baſnizas, ſkolas un daſchadu noderigu beedribu leetas. Pagaſta wezakajam wajag ſinat, ka nabagu apgahdaſchana un nelaimigo pabalſtiſchana ir wina ſwehtakais peenahkums. Lai winſch ſchahdi eeſpehtu darbotees, tad winam wajag buht deeſgan iſglihtotam wihram un turklaht zilwekam ar lihdſjuhtigu ſirdi.

*) Kahdâ Widſemes pagaſtâ peemehram kahds ſaimneeks 1874. gadâ makſaja 11 rbl. 45 kap. pagaſta nodokku un 1880. gadâ jau 18 rbl. 78 kap., pee kam pagaſtâ nekahdi jauni eegroſijumi jeb eerihkojumi netapa iſdariti un ari nebija iſdarami. Beidſot pagaſta wezakais tapa peepeſchi atlaiſts. Jaunajam pagaſta wezakam algu pamaſinaja par 25 rbl., bet pagaſta amatu winſch waldija tik ſamanigi un apſinigi, ka nodokli gadu pehz gada pamaſinajahs. Ari nahkoſchais pagaſta wezakais bija kreetnis ſaimneekotajs, tâ ka 1892. gadâ tam paſcham ſaimneekam bija jamakſâ tikai 3 rbl. 63 kap. leels pagaſta nodoklis. Pehz tam pagaſta wezakâ algu atkal paſeminaja par 15 rbl., lihdſſchinigais pagaſta wezakais pee wehleſchanahm tadehl wairs nepeenehma amatu un wina weetâ eezehla zitu. Bet jau nahkoſchâ gadâ tam paſcham ſaimneekam bija atkal jamakſâ 13 rbl. 50 kap. leels pagaſta nodoklis.

Ka iſwehlejamam pagaſta wezakajam jabuht mahjas ſaimneekam, t. i. mahjas ihpaſchneekam waj rentneekam, to likums praſa. Bet waj winſch ar ſawu ſaimneezibu ari teek zauri, waj winam uſ mahjas negul par dauds leeku parahdu, tâ ka wina iſdewumi drihſi ween pahrſneedſ wina eenehmumus, — ari uſ tam ir jaleek ſwars pee wehleſchanahm. Kas ar ſawu paſchu mantu neprot pareiſi ſaimneekot, tas to nemahzehs ari ar zitu mantu darit.

Ja pagaſta lozekli pee amata wihru wehleſchanahm wiſu to pareiſi eewehrotu, tad daſchôs pagaſtôs uſ preekſchu klahtos dauds labak nekâ tagad.

K. Bm.

Laukſaimneezibas iſſtahde Rigâ.

No 12. lihdſ 21. Junijam 1899. g.

No iſſtahdes rihkotaju puſes mums peeſuhtits ſchahds raſts:

Rigâ no 12. lihdſ 21. Junijam ſch. g. notiks 4. Baltijas laukſaimneezibas zentral-iſſtahde. Wina Keiſariſkâ Augſtiba LeelkNaſs Wladimirs Aleksandrowitſchs ir ſchihs iſſtahdes goda-protektors. Keiſariſkâ Widſemes wiſpahrderigâ un ekonomiſkâ ſozietete, weena no paſchahm wezakajahm ſemkopibas weizinatajahm beedribahm wiſâ walſti, ſcho iſſtahdi, tapat kâ tamlihdſigas agrakahs (treſchâ tahda notika 1880. g.), ſarihkojuſi; winu pee tam pabalſtijuſchas gandrihſ wiſas Baltijâ prahwâ ſkaitâ paſtahwoſchahs laukſaimneezibas wiſpahrigahs un ſaru beedribas un naudas ſinâ nodroſchinajuſchas Baltijas gubernu daſchadas eeſtahdes. Eewehrojami, ka leelajai iſſtahdei, neſkatotees uſ leelo riſiko, naw wajadſejis nedſ pabalſta, nedſ droſchibas no walſts puſes. No Ridſeneekeem un ſemkopjeem ſaſtahdita daritaju komiteja wairak nekâ gadu ilgâ nepeekuhſtoſchâ darbibâ wiſu wajadſigo ſagatawojuſi. Labo iſdoſchanos newar trauzet nekahdi nejauſchi ſchkehrſchli. Pa iſſtahdes laiku Ekonomiſkâ ſozietete noturehs Rigâ atklahtas ſehdes, pee kam winu pabalſtihs leelakahs laukſaimneezibas beedribas Kurſemê un Igaunu ſemê. Schihs ſehdes notiks no 15. lihdſ 18. Junijam birſchas leelajâ ſahlê (wiſpahrigahs ſehdes) un pilſehtas realſkolâ (nodaku ſehdes). Nodaḷas nodomatas ſchahdas: 1. preekſch ſirgkopibas, 2. gowkopibas, 3. peenſaimneezibas un zuhkkopibas, 4. ſemkopibas un pahrlabojumeem, 5. laukſaimneezibas rihzibas, 6. meſchkopibas, 7. ſiwkopibas, 8. Latweeſchu ſemkopjeem, 9. Igaunu ſemkopjeem. Pehdejahs diwi nodaḷas noderehs ſewiſchki maſgrunteekeem un ſaimneekeem.

Pati ſwarigakâ iſſtahdes daḷa ir gowslopu nodaḷa. Kreewijas Baltijâ ar wiſeem ſpehkeem nopuhlahs, lai gowslopu audſinaſchanâ ko kreetnu panahktu. No paſchahm labakajahm ſaimneezibahm buhs iſſtahditi 844 gowslopi, gan no Rihtfriſchu un Hollandeeſchu, gan Angleru un Fihnu ſugas, gan tihraſinu, gan puſaſinu, gan pahrlabatôs ſchejeenes lopôs. Turklaht ſchee lopi nebuht naw preekſch iſſtahdes no ahrſemehm eewesti, bet pa leelu leelakai daḷai tepat Baltijâ dſimuſchi un auguſchi; tahdi lopi, kas tikai pehz 1. Janwara 1899. gadâ eewesti, naw eeſtahdê peelaiſti, lai nowehrſtu eeweſchanu uſ iſſtahdi. Tahdâ kahrtâ pirmoreiſ Kreewijâ leelâ publika dabuhs pahrredſet gowslopu audſinaſchanas panahkumus weenâ apgabalâ. Baltijas gowslopu audſinataji zenſchahs tikt tik tahlu, ka wini waretu waiſlas lopus leelakâ mehrâ ſuhtit uſ ahreeni. Rigâ leelakâ daḷa no iſſtahditajeem lopeem gan ari buhs pahrdodami.

Lopkopibâ eeguhto peenu pa daḷai pahrdod, pa daḷai iſſtrahdâ ſweſtâ, maſak ſeerâ preekſch iſweſchanas uſ ahrſemehm un eekſchſemes wajadſibahm, ſewiſchki Peterburgas. To eewehrojot, ari peenſaimneezibai Rigas iſſtahdê buhs ſawa weeta un ſewiſchki prahwâ ſkaitâ tur uſees tahs firmas, kas iſgatawo peenſaimneezibâ wajadſigos rihkus un maſchinas.

Loti peewilziga ſolahs buht Rigas iſſtahdê nodaḷa preekſch ſirgeem. Schimbriſcham wiſwairak eewehro Angłu aſinis kâ ſugas uſlabotajas ſirgkopibâ un rauga audſinat tahdus ſirgus, kas pirmâ kahrtâ buhtu ſtipri pee darba, bet tad ari noderetu preekſch kara-ſpehka wajadſibahm. Rigas iſſtahdê buhs 264 ſirgi.

Zuhkkopiba Baltijâ wehl ſtipri ſpehtu attihſtitees, bet ari tagad jau te netruhkſt tahdu audſinaſchanas weetu, kas ſpehj apmeerinat augſtus pagehrejumus. Lai peenſaimneezibas atkritumus waretu leetderigi iſleetot, jazenſchahs turet wairak zuhku. Dahni, kas tagad leelâ ſkaitâ ſcheit eenahk, apgalwo, ka zuhkkopiba eſot loti eeneſiga, ja tikai protot leetu pareiſi eeſahkt.

Aitkopiba ſche gandrihſ pawiſam iſnihkuſi, bet iſſtahdê winas pawiſam netruhks. Par loti eewehrojamu nodaḷu taiſahs iſwehrſtees ſiwkopiba, ſchis laukſaimneezibas ſars, kas pee mums it negaidot ſahk uſplaukt. Siniba ſchini laukâ eet tik droſchi uſ preekſchu un iſrahdahs, ka par ſpihti wiſai nepeeteekoſchai polizejas aiſſardſibai tomehr dauds kas panahkams, ſewiſchki tahdôs uhdenôs, kureem weens ihpaſchneeks. Tagadejam Karalautſchu, ſenakajam Jurjewas profeſoram Braumam peedalotees, iſzehluſchs ſchejeenes nodaḷa no Keiſariſkahs Kreewu ſwejneezibas un ſiwkopibas beedribas un ſarihkojuſi jau diwi labi iſdewuſchahs ſwejneezibas iſſtahdes, 1894. g. Jurjewâ un 1898. g. Rehwelê, kadehl ari ſchoreiſ war zeret uſ labeem panahkumeem.

Paſpahrnê.

A. S. Puſchkins.

Aleksanders Sergejewitſchs Puſchkins peedſima Maſkawâ, 26. Maijâ 1799. gadâ. No tehwa puſes winſch zehlees no wezas Kreewu muiſchneeku zilts, kuru wehſturigi raſkſti min jau no Zara Jahna Breeſmigâ laikeem. Ari dſejneeks pats ſawâ dramâ „Boriſs Godunows" tehlo kahdu Puſchkinu kâ nemeerigas, dumpigas zilts lozekli. Bet ihſti ſawu nemeerigo, kaiſligo dabu Puſchkins mantojis no ſawas mahtes, kuras weztehws bij nehgeru dſimuma, Pehtera Leelâ wehſturê minetais Zara mihlulis Hanibals. Ari dſejneeka ahrejs iſſkats, ihpaſchi wina tumſchâ gihmja krahſa un ſprogainee mati norahdija uſ wina deenwidu zehlumu. Puſchkina wezaku namâ dſejai un raſtſneezibai tika allaſch eerahdita eewehrojama weeta. Puſchkina tehws un ta brahlis bij deeſgan iſglihtoti zilweki, kas paſchi raſtija dſejoḷus un beeſchi ſatikahs ar ta laika eewehrojamakajeem raſtſneekeem, kâ Schukowſki, Turgenewu, Dmitrijewu u. z. Tatſchu pee maſâ Aleksandera lihdſ 7. dſihwes gadam newareja pamanit nekahdu eewehrojamu gara dahwanu, turpretim winſch bij ihſti kuhtrs un neweikls ſehns. Bet tad winſch nezerot pahrwehrtahs par leelako draiſku, par ko wezakeem atkal bij ruhpes jo leelas. Skolotaju un audſinataju winam gan wezaku mahjâ netruhka; tee bij pehz ta laika paraduma allaſch ahrſemneeki, wiſwairs Wahzeeſchi un Franzuſchi, kas beeſchi ween mainijahs. Pee Aleksandera teem bij maſ preeka; uſ mahzibas winam prahts nemaſ neneſahs; ihpaſchi rehkinaſchanâ winſch nekur newareja tikt uſ preekſchu. To teeſu jo dedſigaki winſch nehmahs laſit wiſadas grahmatas, kas atradahs tehwa prahwajâ bibliotekâ. Buhdams apdahwinats ar apbrihnojamu atminas ſpehku, winſch wehlak daſchu Frantſchu dſejneeku raſtus prata tihri no galwas. Tehwa bibliotekas iſtaba bij wina mihlakâ uſturas weeta. No tehwa un mahtes winſch wairijahs; tee ari pirms kuhtro un wehlak nerahtno puiku neko nemihkoja. Turpretim winſch zeeſchi peekehrahs ſawai mahtes mahtei, kas bij gudra feeweete un ſehnu prata it ſewiſchki peewilkt ar ſtahſteem par pagahtni. Bet wehl wairak nekâ wezmahte ſehna ſantaſiju kairinaja wina uſtizigâ aukle Arina, kas bij ihſta waldineeze tautas dſejas walſti un ſinaja neſkaitamas teikas un paſakas tik peewilzigi ſtahſtit, ka ſehns nepeekuſa klauſitees. Ja nu wehl eewehro, ka ſehnam beeſchi nahzahs dſirdet mahjineeku un weeſu ſarunas par literaturu, tad naw nekahds brihnums, ka winam agri ſahka pamoſtees dſihſchanahs uſ dſejoſchanu. Nebuhdams wehl ne 12 gadus wecs, Puſchkins ſahka ſazeret dſejoḷus wiſwairs Frantſchu walodâ, kâ ari weſelas ludſinas, kuras tad winſch pats ari iſrahdijis, wina mahſai eſot par ſkatitaju un apſpreedeju.

12 gadu wezam Puſchkinam bij jaatſtahj tehwa mahja. Zarſko-Selâ tani laikâ atwehra ſkolu preekſch augſtmanu behrneem un tani zaur tehwa draugu gahdibu eetika ari Aleksanders Puſchkins. Zarſko-Selas lizejâ (tâ ſcho ſkolu ſauza) ſkolneeki baudija ihſti dauds brihwibas; mahzitees winus neſpeeda wiſai dauds. Wakas laiku jaunekli pa daḷai gan iſleetoja preekſch atkauteem un neatlauteem preekeem, ſchuhpoſchanas un mihlinaſchanahs ar ſkukeem, bet netruhka ari kreetnu zenteenu winu ſtarpâ. Jt ihpaſchi dſihwa bij intrefe preekſch raſtſneezibas. Lizeja audſekni iſdewa ſawâ ſtarpâ laikraſtu, kurâ eeweetoja ſawus ſazerejumus. Pats weiklakais lihdſſtrahdneeks te bij Puſchkins. Wina dſejiſkâ ſpehja attihſtijahs apbrihnojami ahtri. Winſch bija tikai 15 gadus wecs, kad daſchi no wina dſejoleem jau ſahka porahditees ahrpus lizejas, laikraſtôs. Peterburgas iſglihtoto lauſchu ſtarpâ ſahka runat par apdahwinato jauno dſejneeku un zeret no wina leelas leetas. Ihſti flawens winſch kluwa, kad winam pee kahda atklahta ekſamena lizejâ gadijahs toreiſ flawenajam dſejneekam Derſchawinam laſit preekſchâ kahdu no ſaweem dſejoleem, kas ſirmo dſejneeku tik leelifki aiſgrabba, ka tas jaunekli gribeja apkampt un noſkuhpſtit. Bet Puſchkins bij nokaunejees un aiſbehdſis. No ta laika Puſchkinu ſahka uſmeklet un ar winu draudſetees ta laika eewehrojamakee dſejneeki, kâ Schukowſkis, Karamſins, Batjuſchkows u. z. Ihpaſchi Schukowſkis winu loti eemihleja. Pats toreiſ atraſdamees ſawas flawas augſtumôs, winſch tomehr tik wiſai pakahwahs uſ Puſchkina dſejiſko garſchu, ka laſija ſchim ſkolneekam ſawus dſejoḷus preekſchâ un tos pahrſtrahdaja, ko Puſchkins newareja lahga paturet. Schahda eewehriba Puſchkinu ſinams ſtipri paſkubinaja uſ tſchaklu dſejoſchanu, tâ ka winſch lizejâ buhdams ſarakſtija kahdu 120 dſejoḷu. Tee ſinams nebij pa leelakai daḷai wehl nekahdi patſtahwigi darbi, bet pakaldariti gan Frantſchu, gan Kreewu dſejneekeem; tatſchu wina leelahs dſejas dahwanas te jau jo gaiſchi parahdijahs. Lizejâ winſch eeſahka jau ari kahdu garaku darbu, uſ tautas teiku pamata ſazereto dſejojumu „Ruflans un Ludmila". Tâ dſejiſkas attihſtibas ſinâ lizeja laiks Puſchkinam iſnahza loti augligs, bet zitadi winſch ſkolu pabeidſa pehz feſcheem gadeem ar deeſgan wahjeem panahkumeem. Skolotaju ſpreedums par Puſchkinu ſkaneja: „Loti apkehrigs, domahm bagats un aſprahtigs, bet wiſai kuhtrs." Ari ſawus lizejâ ſazeretos dſejoḷus Puſchkins pats wehlak ſtingri nokritiſeja un tikai kahdus pahri deſmit no teem uſnehma drukatajôs krahjumôs. (Turpmak wehl.)

Grahmatu galds.

Wadonis katkiſmi. Rokas grahmata ſkolotajeem. Pehz O. Zucka un ziteem paraugeem faſtahdijis A. Bahlinſch. 231 lap. p. Augſchejâ „wadona" noluhks iſpildit Latweeſchu deewwahrdu literaturâ ſahpigi ſajuhtamu robu. Jr gaiſchi ſaprotams, ka ſkolotajam ſtundas paſneedſot jaturahs pee kahdas rokas grahmatas, kurâ padodamais preekſchmets ir plaſchaki apſtrahdats, nekâ tajâs grahmatinâs, pehz kurahm ſkoleni ſinamo preekſchmetu mahzahs. Katkiſma iſſkaidroſchanai ſkolotajeem noderigas rokas grahmatas Latweeſchu walodâ lihdſ ſchim gandrihſ pilnigi truhka. To eewehrojot, leelaka ſkolotaju daḷa turejahs pee wahziſkahm ſchi aroda grahmatahm. Bet tâ ka jaunakee ſkolotaji dauds gadijumôs Wahzu walodu neprot, tad noderigas rokas grahmatas ſarakſtiſchana par katkiſma mahzibahm bij teeſcham laika jautajums. Tâ tad grahmata nahkuſi, kâ teiz, „kâ ſaukta", atleek weenigi apluhkot, waj wina ſawu uſdewumu ſpehj iſpildit. Grahmata apſtrahdata pa leelakai daḷai pehz Zucka parauga. Schi raſtſneeka katkiſma iſſkaidrojumi jau originalâ ir weetahm paſmagi, negaiſchi. Latweeſchu pahrſtrahdajumâ ſchihs wahjibas kriht wehl wairak azîs. Atduramees pat uſ nelogiſkahm weetahm. Pee pirmâ bauſchka ſazits, ka zilwekam pret likumu jaſajuht „bailiba", kur wajadſeja buht runai no zeenibas waj bijibas. Pee ta paſcha bauſchka faſtopam ſchahdu jautajumu: „Par ko tahda kriſtita wairs newar ſkaitit, kas kalpo rupjâ wihſê elkeem?" Uſ to ſkan atbilde, ka tahdu kriſtitu newarot ſkaitit par kriſtitu. Schis jautajums ir pilnigi leeks. Elka deewu kalps jau pat wahrda pehz newar buht „kriſtits". Kâ pee pirmâ bauſchka, tâ wiſzaur grahmatâ ſateekam ſchahdus aſumus. — Iſſkaidrojumi wiſzaur ſaweenoti ar behrneem uſdodameem jautajumeem, bet pee ſcheem jautajumeem beeſchi ween palizis neeewehrots pedagogikas likums, ka jautajumi nedrihkſt buht nenoteikti, ka weens jautajums nedrihkſt peelaiſt wairak atbildes. Peewedifchu daſchus gluſchi neiſdewuſchos jautajumus. „Kahdi engeli ir muhſu azim?" (116. l. p.). „Kas Jeſum Kriſtum ir par debeſi un ſemi?" (150. l. p.). „Kam janoteek ar wiſeem zilwekeem?" (157. l. p.). Jautajumi „wadoni" faſtahditi tâ, kâ tee buhtu zelami behrneem preekſchâ. Augſchejo eemeſlu (nenoteiktibas) dehl, tas wiſzaur naw eeſpehjams. Beſ minetahm kkuhdahm grahmatai nenoleedſami ir ari ſawas labahs puſes. Tâ peemehram katkiſma iſſkaidrojumus wiſzaur pawada peemehri no lauſchu dſihwes un ſwehteem raſteem. Peemehri, kâ ſinams, mahzibu dara dſihwu, un peemehri „wadoni" zaurmehrâ iſwehleti labi. Kopâ nemot jaſaka, ka grahmata, neluhkojot uſ ſawahm wahjibahm, tomehr dauds ſeem, ſewiſchki ſkolotajeem — eeſahzejeem, kâ weenigâ ſchi aroda grahmata, buhs patihkama, pat nepeezeeſchama. Waloda grahmatâ apmeerinoſchi laba. R. B.

Par atpuhtas brihſchu iſdaiḷoſchanu. Pa daḷai pehz profeſora Wiktora Böhmerta preekſchlaſijumeem iſſtrahdajis Pehrſes Lihzis. 18 lap. p., makſâ 5 kap. Rigas atturibas beedribas „Aufekla" apgahdibâ. Grahmatina katrâ ſinâ kreetna un eewehlama laſitaju eewehribai. Winas noluhks karot pret beſprahtigu „baudijumu kahribu" un aiſrahdit, kâ jawada wakas un atpuhtas brihſchi kreetnâ, tikumigâ garâ. R. B.

Гусли. Garigas un laizigas dſeeſmas tautas ſkolahm. Treſchais, pawairots iſdewums. Rigâ, Melina apgahdibâ. 63 lap. p. Augſchejâ grahmatina ſatur dauds ſkaiſtu diw- un trihsbalſigu dſeeſmu. Schehl tik, ka ſtarp diwbalſigahm un trihsbalſigahm dſeeſmahm naw ſamehra ſkaita ſinâ. Tahds pats neſamehrs ir ſtarp laizigahm un garigahm dſeeſmahm. Trihsbalſigu garigu dſeeſmu ir 43, kamehr laizigu tik 7. Diwbalſigu garigu dſeeſmu naw, kamehr laizigu diwbalſigu ap 40. Tadehl ka laizigu, wairakbalſigu dſeeſmu ſkaits tik maſs, grahmatina newarehs atraſt draugus tajâs ſkolâs, kur dſeedaſchana teek ar mihleſtibu un panahkumeem kopta. R. B.

Putneem, bitehm, suneem un sportam katram buhs sawa weeta. Tatschu swarigakas nekà schihs ir nodaŧas preeksch lauksaimneezibas raschojumeem, preeksch maschinahm un darba rihkeem, preeksch mahkſligeem mehsleem, baribas lihdsekleem un sehklahm, preeksch pahrlabojumu teknikas, kas Kreewijà pirmoreis parahdisees uſ isstahdes, un beidsot nodaŧa preeksch meschkopibas, kas usskatama par Baltijas muischu saimneezibas mihluli.

Tatschu lai ikweens nahk, luhko un spreesch pats. Par mitekleem gahdà ihpascha korteŧu komisija, pee kuras der eepreeksch greestees ar wehstuli uſ schahdu adresi: pilsehtas padomneekam Erhardt kgam Kungu eelà № 22., Rigà.

Schim isstahdes komitejas rakstam no sawas puses gribam peespraust sirsnigo wehleschanos, kaut ari daudseem no muhsu lasitajeem rastos eespehja un griba leelo Rigas isstahdi apmeklet. Te laiks un nauda nebuhs welti tehreti. Zik daudſ labuma zeŧahs no isstahdehm, par to plaschaki runat buhtu leeki, jo tas muhsu laikôs wispahrigi atsihts. Kà gan lai ikweens waretu labaki sawu darbu nowehrtet un atsiht wina labumus un truhkumus, ja ne salihdsinot ar zitu darbu? Un kur gan zitur redsesim tik daudſ kopà daschdaschadu darbu un darba augku kà isstahdê? Isstahdes mehrkis nebuht naw sagahdat azim baudijumu un waŧas ŧaudim patihkamu laika kawekli, bet sneegt derigas pamahzibas, weizinat isglihtibu, paskubinat uſ zenschanos pehz labakeem panahkumeem raschoschanà, raschotajeem sagahdat wairak nonehmeju, ihsi sakot, sekmet wispahrigu attihstibu un labklahjibu. Isstahdes rihkotaji ir wiseem spehkeem pehz tam dsinuschees, lai isstahde buhtu jo pilniga, lai apmekletaji te gaischi dabutu pahrredset, zik daudſ Baltijas gubernas pehdejôs 20 gadôs gahjuschas uſ preekschu semkopibà un zità lauksaimneezibas rihzibà. Esam pahrleezinati, ka isstahde schinî sinà nodos labu leezibu par Baltijas eemihtneeku zensibu. Bet tikpat esam pahrleezinati, ka no schihs isstahdes zelsees ari jauki augki preeksch nahkamibas, kà tè tiklab muischneeks, kà masgruntneeks, tiklab leelruhpneeks, kà weenkahrschs amatneeks atradihs bagatigà mehrà wisadu derigu pamahzibu un paskubinaschanu sawà dsihwê un darbibà, nowehros jaunus eerotschus un lihdsekŧus, ar ko sekmigaki nekà lihdsschim karot pret tagadejeem gruhtajeem laikeem.

Isstahdes ehkas leelajà Esplanades plazî jau gatawas; nule tahs pahrluhkotas no gubernas waldes puses un atrastas wislabakajà kahrtibà, ihpaschi jo pilnigi nodroschinatas pret uguns breesmahm. Ari zitadi wisadi par to gahdats, lai isstahdes gaitu nekas newaretu trauzet. Tapat jau gataws isstahdes katalogs, kas sarakstits Kreewu, Wahzu, Latweeschu un Igaunu walodâs. Eeejas maksa daschadâs deenâs daschada: sestdeen 12. Junijà 1 rbl. 50 kap., swehtdeen 13. Jun. — 50 kap., pirmdeen 14. Jun. — 1 rbl., otrdeen 15. Jun. — 40 kap., treschdeen 16. Jun. — 40 kap., zeturtdeen 17. Jun. — 1 rbl., peektdeen 18. Jun. — 50 kap., sestdeen 19. Jun. — 40 kap., swehtdeen 20. Jun. — 30 kap., pirmdeen 21. Jun. — 30 kap. Isstahdes plazî ikdeenas no pulksten 1—4 un no 7—12 pehz pusdeenas spehlehs Preobraschenska gwardijas regimentes musikas kapele.

No ahrsemehm.

Par **Wahzijas** nulejo pirkumu Deenwidu juhrà Wahzu laikrakstu leelakà daŧa issaka sawu preeku. Tatschu netruhkst ari tahdu, kas domà, ka neesot wehrts par schihm deesgan neaugligajahm salinahm tik leelu naudu (kahdu 10 miljonu rubku) maksat, labuma tikpat no tahm nekahda nebuhschot. Pirkuma aisstahwetaji turpretim norahda uſ tam, zik swarigas schihs salas Wahzijai buhschot politiskà sinà: eerihkojot tur wajadsigahs kugu stanzijas, Wahzijai nu buhschot droschs pamats sem kahjahm, kad nahkschotees lihdsspreest swarigajôs austruma jautajumôs. —

Franzijà no meera, ko daschi zereja no kasazijas teesas spreeduma, naw ne wehsts, turpretim eekschejahs jukas parahdahs jo deenas bihstamà isskatà. Schoreis jawehsta atkal par kahdu reebigu notikumu, kura augki nebuht naw wehl pahrredsami. Ka tagadejam presidentam Lubetam jau no pascha sahkuma bij daudſ pretineeku, ta jau pasihstama leeta, un naw ari domajams, ka zitam kahdam wina weetà buhtu labaki klahjees. Nesen nu presidenta eenaidneeki bij nehmuschees sarihkot pret walsts galwu leelisku trazi Otekà, kur presidents bij isbrauzis, eeluhgts noskatitees uſ jahjeju sazihkſti. Kad presidents, no dahmahm un dascheem waldibas wihreem pawadits, tur eerabees, tuhlit sahzees breesmigs trokſnis presidenta tribines preekschà. Pulks jaunu, glihti gehrbuschos zilweku sahkuschi kleegt: „Nost ar Lubetu! Atkahptees!“ Kad peesteigusches daschi polizisti, lai kleedsejus apmeerinatu, iszehlees breesmigs trazis, pee kam kahds polizijas ofizeeris Griljers stipri sadausits. Pa tam weens no trokschnotajeem, kahds grahfs Kristiani ar nuhju rokà dewees uſ tribini augschà un mehginajis presidentam eesist. Weens siteens kehris wina krehslu, otris wina zepuri. Tad usbruzejs sawaldits. Pawisam apzeetinati kahdi 100 zilweki, wiswairs no augstmanu kahrtas; tatschu leelakà daŧa wehlak palaisti atkal waŧam un tikai dascheem buhschot jastahjahs teesas preekschà. Usbrukums parahdahs jo negehligakà gaismà, ja eewehro, ka pee ta peedalijuschees un warbuht bijuschi rihkotaji tahs jahjeju beedribas lozekli, uſ kuras eeluhgumu presidents uſ sazihkſti atbrauzis. Presidentam no wisahm pusehm issazita lihdsjuhtiba un noschehloschana. Ari nahkoschajâs tautas weetneeku un senata sapulzês schis notikums pahrrunats un walsts galwai ar leelu balsu wairumu issazita ustiziba un lihdsjuhtiba. Tatschu raduschees ari tahdi, kas usbruzejus aisstahwejuschi un presidentu apwainojuschi. Weenu tautas weetneeku wajadsejis pat ar waru israidit ahrà, tadehk ka tas nemitejees presidentu apwainot. Kahds zits atkal klaji isskaidrojis, ka Franzuschi esot ar republiku apnikuschi un tee gaidot uſ wihru, kas wisu waldibu nemtu sawâs rokâs. Pats Lubets pa usbrukuma laiku isturejees wisai meerigi un droschsirdigi. Winsch tuhlit isteizees, ka ar tahdeem lihdsekleem winu nepeespeedischot no sawas weetas atkahptees; winsch ari apsolijees apmeklet drihsumà sagaidamo leelo sazihkſti Longschanà. Schai sazihkstei wajadseja notikt pagahjuschà swehtdeenà un Lubeta draugi scho deenu sagaidijuschi ar leelu ustraukumu. Jo presidenta eenaidneeki nosolijuschees, Longschanà sarihkot wehl leelaku trazi nekà Otekà. Kahda dahma sapirkusi 1200 eeejas biletes, ko isdalit wisadeem deenas sagleem, kas lai tad nemtos Longschanà trokschnot. Bet ari Lubeta draugi uſ sazihkstes deenu leelisku sarihkojuschees un ari no waldibas puses sperti soli, lai presidentam sagahdatu droschibu. Gaidisim, kahdas sinas telegrafs nesihs. — Dreifuſs jau atrodotees zekà uſ Franziju, lai waretu stahtees pa otrreis kara teesas preekschà. — Slawenais rakstneeks Solà teescham pahrbrauzis atpakaŧ Parisê un pasinojis generalprokuroram, ka nu winam war pasludinat wina prahwà taisito spreedumu, kas, kà sinams, winam peeschkihra 1 gadu zeetuma lihdſ ar prahwu naudas sodu. Protams, ka Solà nu eesneegs pahrsuhdsibu un tad laikam ari tiks attaisnots. —

Austrijas un Ungarijas waldibas pehz wisjaunakajahm sinahm nu gan esot islihguschas sawà starpà. Austreescheem stipri ween wajadsejis atlaistees no saweem prasijumeem. Tuwaku sinu wehl truhkst. —

Par droschsirdigo gaisa kugotaju **Andrè** un wina beedreem nule dabuta kahda droscha sina, bet deemschehl no tahs neko newar wehrot par winu tagadejo likteni. Pee Islandes krasteem nesen atrasta pazina, kurà atrastas eekschà kahdas rindinas no gaisa kugotajeem. Tatschu pazina no balona issweesta tanî paschà deenà, kad balons pazehlahs gaisà. Tanî brihdî zeekineeki bijuschi spirgti un weseli, bet no tahs deenas nu jau drihſ buhs pagahjuschi 2 gadi. —

Deenwidus Amerikà **Peru republikà** kahdi 5000 Indiani nehmuschees strahdat schauschaligus darbus, meerigeem eedsihwotajeem usbrukdami, postidami un kaudami. Pawisam nogalinati kahdi 1000 zilweki. Kahdà zeemà breesmigee meschoni 50 zilwekus turpat apehduschi. —

No eekschsemehm.

No Peterburgas. Par studentu nemeereem Peterburgà pag. nummurà telegramâs pasneedsam „Waldibas Weestnescha“ sinojumu. Kà tagad israhdijees, tad „Kreewu telegr. agentura“ sinojumu naw pasneegusi pilnigi, bet raksta pirmo daŧu gandrihſ pawisam atlaidusi nost. Islaistais gabals skan tà: Taisnais eemesls pee nemeeru iszelschanahs Peterburgas uniwersitetê bij rektora wahrdà atklahti isliktais pasinojums, kurà studenteem tika atgahdinati sodi, kahdi pehz likuma teek uslikti personahm, kas trauzè kahrtibu atklahtâs weetâs un nepaklausa polizejas rihkojumeem. Schis pasinojums sazehla nemeeru pee sinamas studentu daŧas, kuri tad ari isdarija pirmahs nekahrtibas paschà uniwersitetê pa swinigà akta laiku scha gada 8. Februari. Tai paschà deenà pehz akta beigahm notika kahda studentu pulzina sadurschanahs ar poliziju Newas krastmalà uſ Wasilija salas, Rumjanzewa platscha tuwumà. Tè no abahm pusehm tika isdariti waras darbi, kurus ussahka studenti, kleegdami, ar sneegu mesdami u. t. t. Neleelais pulzinsch polizistu jahschus (38 wihri) sahka atgainatees, isleetojot pee tam bes sewischkas wajadsibas weenu no wisasakeem puhka apmeerinaschanas lihdsekleem.

Tahkakas nekahrtibas, kà Peterburgas uniwersitetê, tà ari zitâs augstakâs mahzibas eestahdês wadija kahda samehrà koti masa studentu daŧina, kura tomehr mahzeja dabut uſ sawu pusi studentu wairumu. Jauniba, atstahta bes zeeschas wadibas un eespaida no tuwakahs preekschneezibas un profesoru puses, usskatija par weenigo lihdsekli kà atjaunot, pehz winu domahm, aptraipito studentu godu, atteikschanos no preekschlasijumu apmeklescha nas un mahzibas darbu turpinaschanas. Pretim schai masakajai daŧai, kas leelumu ar waras darbeem un draudeem pahrwaldija, israhdijahs par newarigu ta studentu leelakà daŧa, kas gribeja sawus darbus meerigi turpinat. Nemeerigo studentu un zitu augstako mahzibas eestahschu klausitaju daŧai peebeedrojahs sewischki musinataji, kas pa daŧai nemaſ nepeedereja pee studentu skaita un gribeja tikai isleetot studentu nemeeru, lai waretu to starpà isplatit daschadus politiskus un waldibai pretigus usaizinajumus un aisleegtus slepenus rakstus. Ismekleschana peerahdija, ka ari paschà augstskolu dsihwê un eekscheja kahrtibà meklejami daschi wispahrigi eemesli, kas weizina nekahrtibu iszelschanos un isplatischanos. Leelakee no teem ir: studentu noschkirschanahs sawà starpà, kà ari no profesoreem un mahzibas preekschneezibas, daschu profesoru pa daŧai weenaldsiga, pa daŧai nepeederiga istureschanahs pret winu wadibai un usraudsibai ustizeteem jaunekleem, usraudsibas truhkums par studejoscho jaunibu un winas mahzibas darbeem un beidsot mahzibas eestahschu pahrpildischana, mahzibas eestahdês sanahkot tik daudſ mahzekleem, ka schihm eestahdehm truhkst neween lihdsekŧu preeksch nopeetnas mahzibu pasneegschanas un studentu usraudsibas, bet tahs pat newar usnemt wisus studentus auditorijâs, laboratorijâs, klinikâs, bibliotekâs, sihmeschanas telpâs u. t. t.

No Peterburgas. Leelisks ussahkums. Peterburgà 23. Maijà, kà „Pet.-Ztg“ sino, eeswehtits kahds leelisks ussahkums, kura mehrkis ihsteni ir, zelt weselu jaunu pilsehtu. Kahda akziju beedriba, ar wahrdu „Namu buhweschanas sabeedriba“, pee kuras peedalahs eewehrojami Angku, Frantschu un eekschsemes kapitalisti, nopirkuse uſ Golodaja un Wasilija salahm pustreschas kwadratwerstes leelu semes gabalu, kur pehz skaidra plahna taisit eelas, platschus un wisas wajadsigahs ehkas, lai galwaspilsehtas eedsihwotajeem rastos labi un lehti dsihwokli. Ehkas zelschot wisas no akmina un zementa, lai buhtu droschas no uguns breesmahm. Tapat gribot jauno pilsehtu nodroschinat pret uhdens breesmahm, kadehk jau simteem zilweku strahdajot pee leela dambja usmeschanas, kas aissargahs pret pluhdeem. Schai jaunajà pilsehtas daŧà, ko saukschot par Jauno Peterburgu, buhschot wiss eerihkots pilnigi pehz jaunlaiku kahrtibas ar elektrisku apgaismoschanu, elektriskeem tramwajeem u. t. t.

No Peterburgas. Wisaugstakahs dahwanas. 26. Maijà swinejuschi sawus 50 gadu ofizeera swehtkus un sanehmuschi Wisaugstakahs dahwanas infanterijas generaŧi grahfs Ignatjews, Roops, grahfs Schuwalows, Dragomirows, Rikejews un pilsgalma wirsmarschals knass Trubezkojs. Wisi wini sanehmuschi Wisaugstakos atsihschanas rakstus, Roops, Rikejews un Trubezkojs turklaht Wladimira 1. klases ordenus un Dragomirows briljanteem puschkotu selta tabakas dosi ar Keisara Majestetes portreju. — Par walstspadomes lozekli eezelts kara mahzibas eestahschu preekschneeks infanterijas generalis Machotins; par ihstenu slepenpadomneeku paaugstinats zeku ministrijas instituta direktors Gerfewanows; generalleitnants Aleksanders Puschkins Wisaugstaki apdahwinats ar Wladimira 2. schkiras ordeni; Bronizas aprinka marschals Puschkins eezelts par kambarjunkuru.

Pahrzelti: Jelgawas Apgabala Teesas prokurora beedris kolegiju asesors Balzs un Welikoluzkas Apgabala Teesas prokurora beedris kolegiju asesors Neratows, pirmais par prokurora beedri pee Witebskas Apgabala Teesas, otrais — pee Jelgawas Apgabala Teesas. (K. G. A.)

Par Puschkina swehtkeem no daschdaschadahm Kreewijas pilsehtahm nahk sinas, kas wehsta, zik leeliski schee swehtki wisur swineti, ka pilsehtu domes nolehmuschas daschadus dibinajumus uſ Puschkina wahrda un winam par peeminu u. t. t. Sewischki eewehrojama sina, ko pasneedſ „Wald. Wehstn.“ Proti Keisara Majestete pawehlejis Puschkina simtsgadu dsimuma deenas swehtkeem par peeminu Sinibu akademijà dibinat nodaŧu preeksch dailrakstneezibas un ihpaschu kapitalu uſ Puschkina wahrda. Jaundibinamai nodaŧai jasaweenojahs par weenu nodaŧu ar schihs akademijas Kreewu walodas un rakstneezibas nodaŧu, kas zehlusees no Keisariskahs Kreewu akademijas, kuras lozeklis Puschkins bija. Par schahs nodaŧas amata wihreem jawehlè tà eewehrojami rakstneeki, kà ari mahziti pehtneeki rakstneezibas druwà. Puschkina kapitals nolemts preeksch Kreewu rakstneeku rakstu un kahdas Kreewu walodas wahrdnizas isdoschanas, kà ari preeksch ziteem sinibu akademijas otrahs nodaŧas darbeem. Schajà sinà Wisaugstaki pawehlets: 1) Sinibu akademijas 2. nodaŧà preeksch Kreewu walodas un rakstneezibas dibinat seschus amatus preeksch kahrtigeem akademikeem ar schtatà nosazitu algu. 2) Puschkina kapitala dibinaschanai ik gadus is walsts rentejas (bes tagad nolemtahm summahm) ismakſat 15,000 rbl.

No Rehweles. Daudseem tautas skolotajeem Harrijas apgabalà, kà „Olewiks“ sino, tautskolu inspektors stingri peekodinajis, schogad apmeklet skolotaju kursus, ja negrib tikt no amata atzelti. Dascheem, kas bijuschi Kreewu walodà wahji, wajadsejis ari jau schoseem sawas weetas atstaht.

No Lodsas. Leela dahwana. Nomiruschà Markus Silbersteina mantineeki, gribedami nelaika peeminu godat, dahwinajuschi 166,000 rbl. preeksch labdarigeem mehrkeem. No schihs summas 140,000 rbl. nolemts preeksch Israelitu bahrinu patwerſmes dibinaschanas un usturescha nas.

Widseme.

No Rigas. Kà Rigas laikraksti sino, tad 4 fotnijas kasaku un 3 baterijas kahjneeku palikschot Rigà wisu wasaru.

No Rigas. Puschkina bulwars. Eelu no Jehkaba platscha lihdſ seminaram, kà „Düna-Ztg“ sino, no 26. Maija sauz par Puschkina bulwaru.

No Zeswaines. Nelaika pawadischana. 18. Maija rihtà nomira schejeenes draudses ahrsts, medizinas dakteris Aleksanders Lenzs. 24. Maijà nelaiki iswadija no Zeswaines uſ Sahras draudses (Igaunijà) kapeem, kur tas lihdsâs saweem wezakeem teek paglabats. — Nel. A. Lenzs ir pehdejais wihreeschu kahrtas lozeklis no sawas dsimtas. Wina tehws bijis Sahras draudsê par mahzitaju un tehwa tehws bijis pirmais Lutera draudses mahzitajs Zeswainê. — A. Lenzs, ahrstneezibas studijas beidsis Jurjewà, peedalijahs kà ahrsts Kreewu-Turku karà. Pehz kara beigahm eenehma Zeswaines draudses ahrsta weetu. Wehlakôs gadôs wehl papildinajahs azu slimibu ahrsteschanà Peterburgà un apmekleja Eiropas eewehrojamakahs azu klinikas. Uſ nelaika pamudinaschanu tika dibinata slimniza Zeswainê, kurp pat no apkahrtejahm gubernahm dewahs azu slimneeki, jo nelaikis neween bij apdahwinats ahrsts un ar panahkumeem strahdaja azu slimibâs, pee operazijahm un dsembeschanas atgadijumôs, bet winsch strahdaja par pus welti, daudskahrt pasneegdams no saweem lihdsekleem ehdeenu, sahles un pascha darbu bes kahdas atlihdsibas. Un kad winam tas tika atgahdinats, tas atbildeja, ka winam newajagot pelnas, bet tik darba. Pats gehrbahs koti weenkahrschi un ehda weenkahrschu baribu. — Lai gan nelaikis bij wehlejees weenkahrschu sahrku un klusu pawadischanu, tomehr draudses lozekli, kurôs nelaikis tik daudſ mihlestibas un paschaisleegschanahs bij sehjis un audsinajis, zentahs nelaiki godam pawadit, uszeldami 5 goda wahrtus. 24. Maijà basnizà deewkalposchanu noturot, nelaika sahrks puku meschà un kronôs palika it kà apslehpts. 3 kori dseedaja wairak 4-balsigas dseesmas; basnizas preekschneeks von Kahlena kgs nospehleja wairak sajuhsminoschus ehrgeku gabalus, pee kam ŧauschu bij sanahzis uſ pawadischanu wairak kà daschâs swehtku deenâs uſ deewkalposchanu. — Ar nelaiki A. Lenzu Zeswaineeschi un apkahrtejee pasaudè kreetnako spehku, daiŧako dwehseli, un ilgi wehl nostahstihs atgadijumus, kuri paliks peeminà ir nelaika dsihwes un darbeem. Salda dusa! K.

No Bauneem (Walmeeras apr.). **Ugunsapdroschinaschanas beedriba.** Baunu saimneeku sapulze nolehma, Matischu draudsê dibinat sawstarpigu sabeedribu, kura lai sneegtu saweem beedreem palihdsibu gadijumôs, kad winu mantiba un lauku raschojumi tiktu ugunsgrehkà nopostiti. Par beedribas beedri war buht katris semneeku kahrtas lozeklis, kura kustinams ihpaschums atrodahs pee Matischu draudses peederigôs pagastôs un kursch eemaksajis beedru naudas ne masak kà trihs rubl. Zerams, ka augsta Waldiba beedribas statutus apstiprinahs. A. A.

No Jurjewas. Par swehtdeenas swehtischanu. Sawà laikà jau tikam sinojuschi, ka muhsu pilsehtà no scha gada sahkuma eewests tà sauzamais „swehtdeenas meers“, pamatojotees uſ pilsehtas domneeku isstrahdateem un no Widsemes gubernatora kunga apstiprinateem weetejeem noteikumeem. Agrak scheit swehtdeenâs tirgojahs tikpat naigi, kà schimbrihscham wehl zitâs Baltijas pilsehtâs, bet jaunee noteikumi schai nebuhschanai darija galu, atwehledami tirgoschanos swehtdeenâs tikai no pulksten 12 lihdſ 2 pehzpusdeenà. Daschi tirgotaji, kuri pretim scheem noteikumeem par „swehtdeenas meera“ eetureschanu tomehr slepeni pahrdewa prezes, tika peekerti un no peenahzigahs teesas deesgan sajuhtami soditi. Tas atbaidija zitus no lihdsiga nedarba un tagad pilsehtai swehtdeenâs pateesi ir leelà mehrà swehtdeenas isskats, kas buhtu wehl pilnigaks, ja ari dsehreenu pahrdotawas schajâs deenâs buhtu slehgtas, bet tahs deemschehl bauda priwilegiju: tirgotees zauru swehtdeenu, isnemot rihta stundas — deewwahrdu laiku. „Swehtdeenas meera“ eeweschana tomehr naw patikuse tirgotajeem, kà jau tas bija sagaidams, un pee tam wismasak sihktirgotajeem. Schee, un pee tam skaitâ ap 200, eesneedsa pagahjuschà mehnescha sahkumà pilsehtas domneeku sapulzei luhgumu, lai ta waj nu pawisam atzek noteikumus par „swehtdeenas meera“ eetureschanu, jeb waj lai tos stipri eerobescho. Pilsehtas domneeku sapulze eezehla sewischku komisiju kas lai luhgumu pahrbauditu, un schi komisija eeteiza luhgumu eewehrot tik tahlu, ka tirgotajeem buhtu dodama tesiba, tirgotees swehtdeenâs bes jau atwehletahm diwi stundahm (no pulksten 12 lihdſ 2 pehzpusdeenà) ari rihta stundâs — lihdſ pulksten 8 no rihta. Pilsehtas domneeku sapulze schim komisijas preekschlikumam peekrita un nospreeda ruhpetees par tagad spehkà esoschu noteikumu papildinaschanu. Saprotama leeta, ka atkauja tirgotees swehtdeenu rihtu stundâs, nahk par labu tikai sihktirgotajeem un starp teem pirmà kahrtà teem, kas tirgojahs ar ehdamleetahm. Zerams, ka zaur to buhs wiseem istapts. — Bet weena daŧa tirgotaju zaur jauneem noteikumeem par „swehtdeenas meera“ eetureschanu juhtahs nepatihkami kerta, pat peespeesta uſ „swehtdeenas meera“ „trauzeschanu“, un ta ir ta, kura lihdſ schim pascham laikam wisstingraki swehtija sawas swehtdeenas, — nabaga Schihdini! Nedrihkstedami tagad wairs swehtdeenâs rebes dsiht, wini gribot negribot teek peespeesti upuret jauneem noteikumeem sawas „swehtdeenas“ — sestdeenas, kurâs tee tagad tikpat naigi nemahs, kà zitkahrt swehtdeenâs, jo newarot tatschu meerigahm azim noskatitees, ka ziti tirgojahs 6 deenas no weetas un schee tikai 5, — tihrais grehks pret weikalu un tirgoschanas paradumeem!

Eewehrojot „swehtdeenas meera“ leelisko nosihmi, buhtu gan jawehlahs, kaut ari zitas Baltijas pilsehtas sekotu muhsu pilsehtas preekschsihmei; tuhlstoscheem darba nehmaju tirdsneezisko ussahkumôs zaur to buhtu lihdsets — sagahdata atpuhta pehz 6 deenu ilga darba, kurpretim schimbrihscham daudseem, koti daudseem japeeteek ar pahris swehtdeenahm zauru gadu. (B. W.)

Kurseme.

Kursemes Lopaissargaschanas Beedriba notureja Jelgawâ sawu gada sapulzi 20. Maijâ. Rewidents sinoja, ka kase un grahmatas pilnâ kahrtibâ. No dota pahrskata bija redsams, ka 1898. gads sahzees ar 203 rbl. 43 kap. leelu atlikumu no 1897. gada; eenahzis 1898. g. — 825 rbl. 22 kap., isdoti — 859 rbl. 5 kap. un atlizeis uf 1899. g. — 169 r. 60 kap. Par lopu patwersmes un winas sirgu slimnizas usturescham ir ismaksati 755 rbl. Slimnizâ bijuschi nodoti isgahjuschâ gadâ 145 sirgi, no kureem nogalinati 7, bet ziteem lihdsets wairak waj masak. — Beedru skaits bijis 144. Preekschneezibâ ir eewehleti wisi tee paschi wezee, no kuru wahrdeem minesim tikai preekschneeku: baronu Lüdinghausen-Wolf un rakstwedi — Dr. Krueger kungu. Sapulze atsina diwu wihru ilggadigus puhlinus sawôs arodôs, peespreesdama sawam protokolu wedejam Grawes kgam sudraba zigaru dosi un lopu patwersmes pahrsinim Hoepkera kgam, lai tam eespehjams atweselotees Kemerôs, 50 rbl. Beidsot sapulze isteiza noschehloschanu, ka Teichmans, kuram isgahjuschâ sapulzê peespreeda godalgu, neesot ispildijis zeribas, kas uf winu liktas. (Semk.)

Kursemes Krona Palatâ par galda preekschneeka palihga weetas ispilditaju eezelts kanzlejas eerehdnis Marschalks. (K. G. A.)

Jelgawas-Bauskas aprinka polizejas sekretars, titularpadomneeks Herwigs eezelts par Tukuma aprinka preekschneeka jaunako palihgu 2. eezirkni no 21. Maija sch. g. (K. G. A.)

Tirdsneezibas deputatu amatâ par Jelgawas pilsehtu apstiprinati S. Weidemans, A. Kühns un K. Markewitzs un par kandidateem Zeiters un Eplê. (K. G. A.)

No Leepajas. Sawads paschnahwibas mehginajums. Swehtdeen 23. Maijâ pawakarê, kâ „Lib. Ztg" raksta, kahda jauna dahma, glihtâs swehtdeenas drehbês gehrbusehs, ar lepnu zepuri galwâ un attaisitu saules sargu rokâ, nehmusehs aiss ekkas fabrikas eet juhrâ eekschâ. Daschi juhrneeki, kas tanî laikâ nejauschi atraduschees turpat juhrmalâ, steiguschees tuhlit glahbt, wirsdrehbes nosweesdami un meitschai juhrâ pakalbrisdami. Wini to ari laimigi panahkuschi un, neeewehrodami wisu winas pretoschanos, noweduschi uf polizeju, kur usnemts protokols. Kadehl jaunekle tâ bijusi dsiwot apnikusi, to wina neparko negribejusi isteikt.

No Bauskas. Schejeenes pilsehtas dome, kâ „Prib. L." sino, sawâ pehdejâ sehdê nolehmusi dsejneeka Puschkina peeminai eerihkot pilsehtas besmaksas biblioteku ar lasitawu, atlaisdama schim noluhkam 200 rbl. un bes tam 50 rbl. wehl ik gadus. Par lozekleem ispilditaju komitejâ eewehleti skolotaji A. Haspers un R. Apinsch un tirgotajs A. Stuls.

Saldus pilsehtas wezakâ amatâ eezelts prowisors, weetejais nama ihpaschneeks W. J. Kapellers uf tschetreem gadeem, skaitot no 1899. gada. (K. G. A.)

Par Saldus polizejas ahrstu eezelts B. Jakobsons. (K. G. A.)

No Wez-Auzes un apkahrtnes. Daschadas sinas. Schejeenes meestinâ tirdsneeziba arween wairak usplaukst; sewischki tas sakams par nedaudz gadus pastahwoscho nedelas tirgu. Uf pehdejo tirdseneeki ar daschadahm prezehm sabrauz no tahlas apkahrtnes un wineem pastahwigi wairojotees, agraki eerihkotais tirgusplazis paleek par masu. To eewehrodama, weetejâ muischaswalde atpirkuse daschus blakus namus, kurus drihsakâ laikâ plehsihs nost un tâ tirgusplazi paplaschinahs eewehrojamâ leelumâ. — Starp daschadahm eetaisehm schejeenes muischâ pehdejâ laikâ atkal top kas no jauna eerihkots, proti, telefona zentralstanzija, no kuras telefona drahtis top wilktas uf wisahm apkahrtejahm muischahm, kâ Leel-Auzi, Keweli, Wihtineem u. z. — Seemas labibas stahwoklis ap Auzi ir schahds: rudsi — wideja labuma un kweeschi — loti labi. Wasareja tikko sahk nahkt augschâ no pehdejâ wairak deenas pastahwoschâ leetus. — No Auzes pret deenwidus wakareem ausu sehjumi, kas eesehti daschas nedelas preeksch Leeldeenas, top arti ahrâ un no jauna apsehti, jo pirmahs ausas no pastahwigi leelâ sala un sausâ laika bija semê sawu dihgschanas spehju saudejuschas. — Pehdejâ laikâ schejeenes apgabalâ usklihduschi wairak Schihdu tautibas spehzigi zilweki, kuri loti negodigâ kahrtâ plijahs wirsû mahju laudim pehz daschadahm dahwanahm, sewischki drehbehm un wilnas. Wini stahsta, ka Leischôs zaur ugunsgrehkeem saudejuschi wisu mantibu, bet par to apleezibas rakstu no weetejahm polizejahm daudseem nemas nawa, un ja uf stingru usprasischanu kahds tahdu rahda, tad tahds, kâ is wina satura redsams, jau bijis isdots wairak gadus atpakal. Tadehl scho rindinu noluhks laudis darit usmanigus uf scho slinku besgodigo rihzibu. —ws.

Par Kursischu meschakungu eezelts jaunakais reserwes meschakungs kolegiju sekretars Samarajews. (K. G. A.)

Par Ruzawas meschakungu eezelts titularpadomneeks Mizkewitschs. (K. G. A.)

Par Sehlpils meschakungu eezelts kolegiju asesors Borisows. (K. G. A.)

Lutrinu mahzitajs J. H. H. v. Raisons 26. Maijâ Rigâ nomiris, nepilnus 54 gadus wezs.

Lejaszeema Kalna skolas skolotajam, D. Rosit kgam, no Rigas mahzibas apgabala kuratora peeschkirti 50 rbl. pabalsta preeksch bischkopibas kursu un isstahdes apmekleschanas Tscherepowezâ, Nowgorodas gubernâ. Rosit kungs, eesahkdams ar pahra saimehm, sawu bischu-dahrsu mas gadôs jau pawairojis lihds 100 saimehm. (B. W.)

No Sunakstes. Noteesats. Schinis deenâs tika isteesata prahwa par kahdu pee schi pagasta peederigu Jehkabu Zihruli, ka nositis 96 gadus wezo wezeni Greetu Arums. Pehz teesas spreeduma Zihrulim bij jaustura wezene, bet pats buhdams nabaga zilweks, winsch tikko to spehja isdarit; winsch naw warejis wezeniti lahga eeredset un weenadi to dausijis. Pehdigi 29. Aprili 1897. g. wezenite tâ bij sadausita, ka to paschu deenu nomira. Jelgawas Apgabala teesa noteesaja Zihruli uf 10 gadeem pee katorgas darbeem. Zihrulis wehl pahrsuhdseja, bet Peterburgas Teesu Palata apstiprinajusi Apgabala Teesas spreedumu, atstahdama pahrsuhdsibu bes eewehribas. (K. G. A.)

No Nihzas. Aisgahjeji. Neraugotees uf wisu laikrakstu un daudzo postâ krituscho atpakal nahzeju beedinajumu, aiseeschanas sehrga uf Sibiriju pee schejeeneescheem wehl nebuht nemitejahs, bet rodahs arweenu jauni aisgahjeji, kam schejeenes maise un dsihwe apnikusi un kuri zer tahkajâ sweschumâ sasneegt labaku pahrtikschanu. Dascheem no aisgahjejeem gan laimejees dabut kaut zik noderigu semes gabalu un tur eestrahdatees pehz leeleem un daschadeem puhlineem un leelahm gruhtibahm, bet leelakâ daka noschehlojami behdigôs apstahkkôs atgreeschahs atpakal uf dsimteni. Starp aisgahjejeem arweenu pa leelakai dakai atrodahs tahdi, kas laikralstus un zitus derigus rakstus nemas jeb ari loti mas lasa un tapehz ari kaujahs no katra gaisa grahbeja eeteiktees, ka tur laba un weegla dsihwe, kaut gan tas pateesibâ ir nekreetni meli. Tâ schinî mehnesî atkal diwas familijas, kurgs scheit dsihwoja itin brangôs apstahkkôs, pahrdewa sawas mahjas, lopus un zitas saimneezibas leetas un aiszeloja uf Sibiriju. — (Tehw.)

No Planezes. Ari behrineeki. Nesen atpakal pee mums notika sekoschs, waretu teikt, tragi-komisks atgadijums, ja ween leeta nebuhtu par daudz nopeetna un behdiga. Schejeenes R. mahjâs bij nomiris saimneeks. Peederigee, kâ jau peenahkahs, saluhdsa behru weesus, apgahdaja lihka iswaditaju, jeb, kâ pee mums mehds sazit — „pahtarneeku" un noteiza behru deenu. Noteiktajâ deenâ luhgtee weesi ari sapulzejahs pilnâ skaitâ. Zeen. lasitaji gan laikam domahs, ka weesi eeradahs, lai nelaikim parahditu pehdejo mihlestibu un to godigi pawaditu uf wina muhscha mahjahm. Bet schinî reisâ tâ nu gan wis nebija. Weesus sagaidija prahws krahjums schnabja un alus. Duhschas usprawidami, noskumuschee behrineeki jau sahka palikt it jautri un nehmahs spreest, waj tad nu nelaikis katrâ sinâ jau schodeen buhtu paglabajams? waj tad riht nebuhschot deena un wislabaki behdigais darbs buhtu isdarams tad, kad pudeles un muzinas buhs istukschotas. Par laimi lihka iswaditajam isdewahs peerunat apmiglotos prahtus, lai jel papreeksch apglabâ nelaiki un tad tuksch meestina un sihwâ krahjumu. Kâ nopeetnais apglabaschanas darbs schahdôs apstahkkôs tapa isdarits, to jau nu gan katrs pats war eedomatees. Bet pehz apglabaschanas nu sahkahs ihstenais trazis. Nepagahja ilgs laiks, kad jau behrineeki bij matôs. Par laimi wiss beidsahs bes kahdahm sewischkahm bruhzehm, isdausija tikai weenu logu un kahdam no zihnas dalibneekeem noplehsa kreklu wahrda pilnâ nosihmê. Zik sihws tomehr kautinsch bijis, to war spreest no tam, ka lihka iswaditajs pats gan paspehjis issprukt pa durwim laukâ, bet wirsdrehbes tam bijis jaissneedz pa isdausito logu. — Behdigi, pateesi behdigi! Senak pee mums mehdsa sapluhktees tikai krogôs, waj daschreis sakumu ballês, bet ka behrês, kur katram kristigam zilwekam tatschu buhtu jaapdomâ, ka ari winam reis sitihs pehdejâ stundina, notiktu schahdi atgadijumi, tas pee mums wehl nebij dsirdets, nedz peeredzets. Planezneeks.

No Wentspils. Aisrahdijums. „Latw. Aw." 20. nummurâ tahds B. k. sinojumâ „Rigas juhrmalas dsihwe" starp zitu raksta pawisam nedibinatas sinas, wehstidams zeen. lasitajeem, ka „pee Wentspils top sparigi ween strahdats pee jaunu wasarnitschu zelschanas no krona jau pagahj. gadâ usnemtôs gruntsgabalôs." Jasino, ka no krona usnemtôs gruntsgabalôs te wehl neweenas wasarnizas naw zeltas, nei ari tagad zel; ja, pat wehl ne pamata akmena naw likts neweenai wasarnizai un tahs blakus ehkahm. Preedes juhras kahpâs schê aug kâ auguschas wasarnitschu zelschanas weetâs. Daschi tikai kahdas ases akmenu peeweduschi un daschi ne scho, ne ari zitu materialu sliktahs seemas dehl naw peeweduschi. Nesinu, kapehz B. kungam tâ patizis „Latw. Aw." zeen. lasitajus maldinat. Pilteneeks.

Pahrdoschanas wairaksolischanâ.

Leepajas apgabala teesâ pahrdos: 19. Julijâ sch. g. nel. Otto Adolfi mantineekeem peederigo nekustinamu ihpaschumu Leepajâ, sem 444 hip. Nr. Ihpaschums wehrtets uf 20,000 rbl., no kahdas summas ari solischana sahksees.

Jaun-Jelgawas-Ilukstes meera teesnescha sapulzê pahrdos: 1) 23. Augustâ sch. g. Adamam Wehtrinam peederigo Ilukstes aprinka, Kurzumes pagasta Jefremoffu mahjas, wehrtetas uf 1000 rbl., hipotekas parahds 5957 rbl. 2) 29. Oktobri sch. g. Jewgenijai Raube peederigas Ilukstes aprinka, Kurzumes pagasta Grumischku № 5 un 6 mahjas, 33,69 def. leelas, wehrtetas uf 1261 rbl., hipotekas parahds 7300 rbl. 3) 23. Augustâ sch. g. Pehterim Leijneekam peederigas Ilukstes aprinka, Prodenes pagasta Lejas № 13 mahjas, wehrtetas uf 1000 rbl., hipotekas parahds 3871 rbl. 4) Treschs reis 23. Augustâ sch. g. baronam Arturam Engelhardtam peederigas Ilukstes aprinka, Kurzumes pagasta Krasnogorka № 48 mahjas, 47,54 def. leelas, wehrtetas uf 1600 rbl., hipotekas parahds 2546 rbl.

Tukuma-Talsu meera teesnescha sapulzê pahrdos: 1) 11. Augustâ sch. g. Julijam Freimanim peederigas Talsu aprinka, Kabiles pagasta Gatawinu mahjas, wehrtetas uf 4200 rbl., hipotekas parahds 6448 rbl. Mahjahm 26,63 def. dahrsa un aramsemes, 17,08 def. pławu, 11,02 def. ganibu un 2,19 def. nederigas semes. 2) 17. Augustâ sch. g. Frizim Wittenbergim peederigas Talsu aprinka, Jaunpagastes pagasta Meschkaulinu mahjas, wehrtetas uf 3800 rbl., hip. parahds 7000 rbl. Mahjahm 43,18 def. dahrsa un aramsemes, 0,15 def. pławu, 5,39 def. ganibu un 0,57 def. nederigas semes.

Wentspils-Kuldigas meera teesnescha sapulzê pahrdos: 1) 21. Junijâ sch. g. Frizim Günteram peederigu nekustinamu ihpaschumu (4 puhra weetas leelu) Kuldigâ, sem 397 hip. Nr. Ihpaschums wehrtets uf 130 rbl., hipotekas parahds 1060 rbl. 2) 3. Julijâ sch. g. Andrejam Sture peederigas Wentspils aprinka, Sarkanmuischas pagasta saweenotahs Bahlinu un Tenu mahjas, wehrtetas uf 2000 rbl., hipotekas parahds 6500 rbl. 3) 19. Augustâ sch. g. Matisam Schlangenbergim peederigas Kuldigas aprinka, Eseres pagasta Kalke-Schlangenbergu mahjas, 22,43 def. leelas, wehrtetas uf 1800 rbl., hipotekas parahds 2375 rbl. 4) 19. Augustâ sch g. Frizim Schildem peederigas Kuldigas aprinka, Eseres pagasta Meschgribwu-Majoru mahjas 45,75 def. leelas, wehrtetas uf 2800 rbl., hipotekas parahds 4465 rbl. 5) 3. Julijâ sch. g. Ansim Kirschteinam peederigo 2 puhra weetas leelo neaustinamu ihpaschumu Kuldigâ sem 283 hip. Nr. Ihpaschums wehrtets uf 300 rbl., hipotekas parahds 400 rbl.

Agrak issludinatâ Bauskas aprinka, Zeraukstes pagasta Buku mahju pahrdoschana atzelta. (K. G. A.)

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 2. lihds 9. Junijam. Pirmâ Waforas-swehtku deenâ: 1) Lauku draudsê deewkalp. pulkst. 10 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudsê deewgaldn. pulkst. 1/28 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. — Otrâ Waforas-swehtku deenâ: 1) Lauku draudsê deewkalp. pulkst. 10 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudsê deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. — Lauku draudsê ussaukti: Frizis Wilde ar Katrihni Dahlberg; Juris Friedermans ar Emiliju Katrihni Kuhlberg; miruschi: Oskars Jahnis Lasdinsch, 1 g. w.; Alekfanders Erdmans, 1 g. 10 m. w.; Anna Natalija Blumberg, 6 m. w.; Anna Sanderson, 3 g. 8 m. w. — Pilsehtas draudsê ussaukti: Martinsch Bilerts ar Paulini Emiliju Stein; Jehkabs Sahle ar Madi Gregis; miruschi: Oto's Richters, 66½ g. w.; Anna Dekis, 2 n. w.; Janis Tihdemans, 83 g. w.; Lawise Tobias, 64 g. w.; Late Ansis, 82 g. w.; Made Lejasgedwil, 61 g. w.; Oto's Zahle, 65 g. w.

Dahwanu preeksch jaunahs basnizas eenahzis no deewgaldneekeem Debesbraukschanas deenâ — 50 rbl. 50 kap., tad swehtdeenâ no deewgaldn. — 18 rbl. 80 kap.; bes tam kahdas weestbâs salasits — 6 rbl. 15 kap.

No Jelgawas. Brihws darba spehks. Apmehram simts gan jaunu, gan pawezu feewinu sehsch uf tirgus platscha gar esermalu un gaida ar schahdahm tahdahm maswehrtigahm prezehm uf pirzejeem. Weenai redz kurwilî kalwu saknes, otrai waiwerinus, treschai lauku puku puschkinus un t. j. pr. Par mas kapeikahm katra kurwischa faturs nopehrkams. Un zik laika paeet, eekams schahs prezes pa mescheem un laukeem fameklê un pahrwehrsch naudâ. Waj derigu darbu strahdadama, gan ikweena no schihm feewinahm, nespehzigahs atskaitot, nenopelnitu wairak? Katris bespartejigs zilweks atbildehs ar — ja gan. Ko gan nosihmê patikschana minetos neekus meschâ fameklet un tirgû nest? Wairak neko, ka flinkuma peekopschanu sem schahdas darbibas apsega. p. p.

Schejeenes polizejmeistara kungs issludina schahdu pawehli: Esmu pamanijis, ka pee pilsehtâ isdaramahm namu pahrbuhwehm un jumtu islabojumeem eelu trotuari neteek peenahzigi eeschogoti un tamdehl garamejoschai publikai no krihtoscheem dakstineem un keegeleem drand nopeetnas breesmas. Tamdehl es usdodu pristawu kungeem un winu palihgeem uf tam stingri luhkotees, ka schahdu buhwejamu namu trotuari tiktu ar pusotras arschinas augsteem eeschogojumeem aptaisiti. Wisi tee, kas scho pawehli neispildihs, tiks faukti pee likumigas atbildibas. —.—

Nosoditi. Pehdejâ laikâ no meerteesnescheem ir nosoditas schahdas personas: Pirmâ polizejas kwartalâ: U. S. dehl nekahrtibu peelaischanas dsehreenu pahrdotawâ 17. Maijâ no II. eez. meerteesn. ar 5 rbl.; A. L. dehl netihrahm drehbehm lopus kaujot no II. eez. meerteesn. ar 5 rbl. Otrâ polizejas kwartalâ: M. S. dehl kaufchanahs atklahtâ weetâ no I. eez. meerteesn. 17. Maijâ ar 6 deenahm aresta; N. R. dehl nekahrtibahm atklahtâ weetâ no I. eez. meerteesn. 17. Maijâ ar 4 deenahm aresta; M. B. dehl swescham mantibas peesawinaschanahs un isschkehrdeschanas ar 4 mehnescheem zeetumu; M. W. un J. S. dehl nekahrtibahm schenkî no I. eez. meerteesn. 19. Maijâ katrs ar 5 deenahm aresta. Treschâ polizejas eezirkni: G. J. dehl nekahrtibahm no I. eez. meerteesn. 17. Maijâ ar 1 rbl. Zetortâ polizejas eezirkni: S. R. dehl meera trauzeschanas un gordowoja apwainoschanas no I. eez. meerteesn. 17. Maijâ ar 3 rubleem waj 1 deenu aresta. —.—

Ugunsgrehks. Swehtdeen 30. Maijâ ap pulksten pusgel 4 pehzpusdeenâ ais nesinameem eemesleem isgehlahs ugunsgrehks Rahtslaukôs, eebuhweescha Swenza gruntsgabalâ, kur wispirms bija aisdedsees wahgusis un no schi uguns ari pahrgahjusi uf lopu stalli un dsihwojamo ehku, tâ ka pusstundas laikâ wisas eebuhweescha trihs weenkopus sabuhwetahs ehkas palikuschas ugunij par laupijumu. Te klaht ari sadegushas 2 gowis, 1 telsch un 4 zuhkas, kas nespehtas no uguns isglahbt, kamehr 2 sirgi un daschas wistas apswiluschi isglahbti. Ehkas nebijushas apdroschinatas un skahdes esot notizees par wairak simteem rubku. —r—

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Poatjê, 10. Junijâ (29. Maijâ). Semkopibas ministris Wischê sche eeradees un jausmigi apsweikts: „Lai dsihwo Lubets! Lai dsihwo republika!" Jaunekli, kas peeder pee Katoku kluba, bija sarihkojuschi pretdemonstraziju. 12 personas apzeetinatas.

Hagâ, 10. Jun. (21. Maijâ). Lai nowehrstu nelahdsibas, kas zekahs zaur nepareiseem sinojumeem par konferenzes darbibu, grahsam Münsteram schinis deenâs tika usdots likt preekschâ, ka konferenzes pilnu sapultschu un komisiju protokoli tuhlin issinojami, tiklihds tee sastahditi. Konferenzes nolehmums schai jautajumâ katru brihd sagaidams.

Kajennê, 10. Junijâ (29. Maijâ). Kreiseris „Sfax", uf kura atrodahs Dreifuss, schoriht pulksten 6 un 15 min. no schejeenes aisbrauzis.

Berlinê, 12. Junijâ (31. Maijâ). Meera konferenzê Hagâ profesors Zorns, kâ is Londones sino, eesneedsis Wahzijas protestu pret Paunsfota eeteikto pastahwigu schkihreju teesu, jo Wahzu keisara patwaldiba to neatlaujot, ka winsch padotos sweschahm teesibahm. (Rig. Rundsch. spez. telegr.)

Parisê, 12. Junijâ (31. Maijâ). Uf sazihksti Longschanâ bij sapulzejuschees kahdi 50,000 zilweki. Starp ziteem bija klaht Kreewijas un Italijas wehstneeki. Parises domes lozekli un wisi sozialisti tautas weetneeki. Pagahjuschahs swehtdeenas trokschnotaji pa leelakai dakai nebij atnahkuschi. Nenotika nekahdu nopeetnu trauzejumu. Turp un atpakal brauzot Lubetu publika sirsnigi apsweiginaja. Wakarâ notika daschas pluhkschanahs. (Düna-Ztg. spez. telegr.)

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Anna Alwine, kapteins Leelkalns, 30. Aprilî Rigu atstahdams, 15. Maijâ nonahzis Havrê. Alexander, kapt. Leelkalns, 29. Aprilî no Rigas iseedams, 14. Maijâ sasneedsis Grimsby. Andreas Weide, kapt. Lauters, 26. Martâ Bahiju, Brasilijâ, atstahjis un dewees zelâ uf Mobili, Alabamâ, kur eenems lahdinu uf Angliju. Zwei Carl, kapt. Jekabsons, 12. Maijâ no Newry iseedams, 16. Maijâ nonahzis Foweja. Peter, kapt. Ansaks, 17. Maijâ dewees zelâ no Schilds uf Badsi. Bertha Alwine, kapt. Kalninsch, 17. Maijâ isgahjis no West-Hartlepooles uf Kronschtati. Jakob Chaterina, kapt. Rosenbergs, 25. Aprilî no Rigas isbraukdams, 15. Maijâ sasneedsis Alloa. Tehwija, kapt. Martinsons, 30. Aprilî iseedams no Wisbechas, 13. Maijâ nonahzis Klaipedâ. Riga, kapt. Ertinsch, no 13. Maija atrodahs zelâ no Londonas uf Rigu. Anna, kapt. Teizits, 19. Maijâ posees zelâ no Newkastles uf Rigu. Berthold, kapt. Zihruls, 18. Maijâ isgahjis no Bones uf Leepaju. Methilê nonahzis 19. Maijâ Upesgrihwe, kapt. Leepa, 2. Maijâ no Rigas isbraukdams. Livadia, kapt. Ottomars, 2. Maijâ Rigu atstahdams, 19. Maijâ eegahjis Grangemouthâ. Nikolai, kapt. Jakobsons, no 18. Maija atrodahs zelâ no Sunderlandes uf Rigu. Betania, kapt. Behrsinsch, 9. Maijâ no Dortrechtes iseedams, 18. Maijâ sasneedsis Midlesbro. No 12. Maija no Wentspils atrodahs zelâ Lihgo kapt. Baumans, uf South Alloa un Ernst Alfred, kapt. Moriss, uf Bonesu. Johannes, kapt. Sirnis, 20. Maijâ bijis gataws iseet no Londonas uf Midlesbro, kur eenems sahls lahdinu uf Arkangelsku un no tureenes dosees ar kokeem uf Perthu. Austra, kapt. Dreimans, 12. Maijâ no Rigas uf Boulogni isbraukdams, 19. Maijâ gahjis Elsenerei garam. Paulus, kapt. Tschulkstens, 24. Maijâ gataws iseet no Rigas uf Peterburgu. Antares, kapt. Lejasosols, no Cadiz iseedams, 3. Maijâ nonahzis Carboneará, Neufundlandê, St. Johns Rigas ostâ eenahkuschi 21. Maijâ Heinrich Emma, kapt. Salzmans, no Bones un tâpat Europa, kapt. Osolinsch. Leepajas ostâ eegahjuschi 19. Maijâ Mars, kapt. Fischers, no Hartlepoolas un Heinrich Catharina, kapt. Strautneeks, no Newkastles braukdams. Meerents, kapt. Meerents, no Laguayras, Wenesuelâ, braukdams, 10. Maijâ nonahzis Mobilê, Alabamâ un Mateus, kapt. Martinkalns, 11. Maijâ posts no Mobiles uf Lorientu. 20. Maijâ no Grangemouthas isgahjuschi Jahn Martin, kapt. Bergs, uf Rigu un Ingeborg, kapt. Smikers, uf Peterburgu. Wladimir, kapt. Baumans, 7. Maijâ Leepaju atstahdams, 19. Maijâ eegahjis Bonesâ. Mercur, kapt. Behrsinsch, no Peterburgas braukdams, 18. Maijâ sasneedsis Kopenhagenu. Austra, kapt. Friedenwalds, no 12. Maija zelâ no Peterburgas uf Murmanu un Jupiter, kapt. Kiels, no 12. Maija zelâ no Rigas uf Dundalku, 18. Maijâ gahjuschi Kopenhagenai garam. Aurora, kapt. Matusals, 22. Maijâ atstahjis Bonesu, uf Helsingforsu dodamees. Emma, kapt. Augusts, 4. Maijâ no Kronschtates uf Murmanu isbraukdams, 17. Maijâ gahjis Elsenerei garam. Adams, kapt. Seetinsch, atrodahs zelâ no Kadikses ar sahlslahdinu uf Elseneri, lehmumâ. Ernst Alfred, kapt. Moritz, no 12. Maija zelâ no Wentspils uf Bonesu, kâ no Elseneres wehsta, bijis awarijâ; atlihdsinajums twaikonim 2000 kroni; kugis wesels. Kabotaschneeks Jakob, kapt. Andrejs Freimans, zelâ no Paulshafenes uf Leepaju ar balastu, 10. Maijâ starp Steinortu un Medseni strandejis; kuga laudis glahbuschees laiwâ; tahs paschas deenas wakarâ auka pilnigi sadragajuse kugi, kursch leelas suhzes dehl no kuga laudim ar nodomu bija laists malâ. Rinuschen, kapt. Bagats, 3. Maijâ Rigu atstahdams, 21. Maijâ eegahjis Grangemouthâ. Alma, kapt. Kalnbehrsinsch, 27. Aprilî no Hulles isbraukdams, 15. Maijâ nonahzis Gestê. Anna Ottilie, kapt. Grünbergs, 21. Maijâ posts no Bones uf Rigu. Latwija, kapt. Melbards, no 20. Aprila atrodahs zelâ no Paras, Brasilijâ, uf Pensakolu, Floridâ. Wilhelm, kapt. Kangers, 1. Maijâ no Rigas iseedams, 20. Maijâ sasneedsis Schieldsi. Ernst Alfred, kapt. Morizs, par kuru jau sinots, bijis uf sehkla pee Kronborgas, no kura twaikonis nonehmis. Masirbe, kapt. Jordans, 23. Maijâ isgahjis no Rigas uf Peterburgu. Jakob, kapt. Behrsinsch, 12. Maijâ no Hulles uf Wisby isbraukdams, 20. Maijâ gahjis Elsenerei garam. Silvanus, kapt. Tomels, no 22. Maija atrodahs zelâ no Grangemouthas uf Rigu. Betlehem, kapt. Martinsons, 22. Maijâ atstahjis Liverpooli, uf Teriberstu dodamees. Jakob Maria, kapt. Erhardts, 20. Maijâ iigahjis no Sunderlandes uf Rigu. Columbus, kapt. Grihwans, no Rigas isbraukdams, 19. Maijâ nonahzis Grangemouthâ. (B. W.)

Tirgus sinas.

Rigâ, 29. Maijâ. Labibas tirgû agrakais kluusums. Rudsi, Kreewu, 120 mahrz. smagi, maksaja 80—81 kap. pudâ, Kursemes 79—81 kap. pudâ. Kweeschi, Kreewu, 127 mahrz. smagi, maksaja 88—90 kap. pudâ. Meeschi, schahweti, 100 mahrz. smagi, 76 kap. pudâ, Kursemes, pehz labuma, 76—79 kap. pudâ. Ausas, Kreewu, labakahs 74—82 kap. pudâ, schahwetas 68—71 kap. pudâ. Linsehklas, weenkahrschahs 120—124 kap. pudâ, stepju sehklas 128—132 kap. pudâ.

Leepajâ, 31. Maijâ. Rudsi, 120 mahrz. smagi, maksaja 82 kap. pudâ. Ausas 68—80 kap. pudâ, Kursemes ausas 70—80 kap. pudâ. Meeschi 65—66 kap. pudâ. Linsehklas 118—126 kap. pudâ. Kanepju sehklas 171—172 kap. pudâ. Klijas 54—59 kap. pudâ.

Wehstules un atbildes.

A. R. B. Juhsu dsejoli naw wehl drukajami. Uf katru masu eesuhtijumu ar wehstuli atbildet mums naw eespehjams. — **M. M.** „Kapsehtâ" mums neder. — **S—a—s.** Diwus raksteenus sanehmam, bet neesam wehl islasijuschi. — **J. P. L—â.** Greeschatees pee sawa mahzitaja un leezeet winam draudses wehleschanos preekschâ; neschaubamees, ka winsch to eewehros. — **M. B. B—ê.** Eepreeksch gruhti noteikt. Pamehgineet suhtit. — **Seedinam.** Neesees pee jautajumeem peelikuschi nedz adreses, nedz abonenta numura; tadehl newaram eewehrot. — **J. K. E—wâ.** Mums schkeet, ka Juhs sawôs pahrmetumôs par isschkehrdibu ejeet par tahlu. — **K. J. Ds—â.** Schoreis nedereja. — **J. Kl.** Domats labi, bet pawahji isstrahdats. — **J. S. S—âs.** Dsejols naw ihsti isdewees. Ar Juhsu spreedumu par abeem osejneekeem esam pilnigi weenis prahtis un muhsu waina ta naw, ka Juhsu wehleschanahs schimbrihscham paleek neispildita. Tatschu zeresim wisu labu. — **J. L.** Kahrtigi tas naw, ka wahrdu neparaksta; wareet to pee maksaschanas pagehret. — **J. R. K—ê.** Tahdas leetas peeder teesas preekschâ. — **Rudenim.** Deewamschehl mums japaleek pee sawa agrakâ spreeduma. —

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 31-го Мая 1899 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Jwandes pagasta walde, Kuldigas aprinkî zaur scho pasludina, ka **pagasta nodokku klafeschanu** isdarihs **19. Junijâ 1899. g.** Personas, kuras pee schi pagasta peeder un wehlas atswabinatees no nodokku makfaschanas, war minetâ deenâ peeteiktees un usdot sawus eemeslus. Teem, kuri ar klases isdalischanu naw meerâ, wajaga 14 deenu laikâ peenest sawas suhdsibas pee zeeniga komisara kunga eeksch semneeku leetahm Kuldigas aprinkî. Ja tas nenotiks, tad klaseschana nahk likumigâ spehkâ.

Jwandê, 22. Maijâ 1899. g.

Pag. wez.: U. Jansohn.

Nigrantes pagasta walde dara zaur scho sinamu, ka pagastu nodokku isdalischana par 1899/1900. g. notiks Nigrantes pagastu namâ **3. Junijâ** sch. g., tâpat ari **5. Junijâ** taps pagasta nespehjneekeem palihdsiba spreesta un tapehz kas wehletos pee nodokku makfaschanas kahdus atweeglinajumus dabut, kâ ari pagasta nespehjneekeem, kas wehletos palihdsibu pa-augstinaschanu, ja-eeronahs augschminetâs deenâs turpat.

Nigrantê, 15. Maijâ 1899. g.
№ 987.

No **21. Maija** lihdſ **10. Junijam** sch. g. kara deenesta dehl

ne-esmu runajams,

un no **10. Junija** atkal **ikdeenas** no 9—1 un no 3—5 pulkst. **buhschu runajams.**

Sobu ahrsts **A. Zinowsky.**

---

30. Augusta

konzertam

wehl war peeteiktees **dseedatajas** un **dseedataji.** Pirmais mehginajums buhs **zetortdeen, 3. Junijâ.**

J. Waldmanis.

Akziju sabeedriba

agrak **Frister & Rosmann,**

Weegla rihkoschanâs,
Klusa un ahtra darbiba,
Eleganta isskata,
Wisu labakâs schujmaschinas,

Jelgawâ par lehtakâm zenam dabonamas weenigi pee

J. Jegera,

grahmatu, rakstamu un sihmejamu leetu pahrdotawa,
Leelajâ eelâ № 9.

H. Allunana apgahdeenâ Jelgawâ isnahza:

Sweschu wahrdu grahmata,

otris papildinats isdewums, farakstita no J. Drawneeka.

Maksâ stingrâ wahkâ **50** kap.

Jelg. Latw. Beedrib.

Wasaras-swehtku 1. deenâ,
6. junijâ 1899. g.,

dahrsa konzerts

ar

deju.

Sahkums pulksten 5 wakarâ,
beigas pulkst. 3 no rihta.

Eeejas maksa: Beedru kungeem pa 20 kap., beedru dahmam par brihwu; nebeedru kungeem un dahmam pa 30 kap.

Kahrtibas komisija.

Ruhmes dehl **pahrdodu** 2 labas

schujamas maschinas,

weena preeksch skrodereem, otra kurpneekeem. Wibreeschu, seeweeschu un behrnu **kurpju-leestes, 1 sahbaku bluki, 4 skapjus, 6 krehslus, 1 lehnkrehslu** uz riteneem. **2 galdus, 1 sofaju** uz federem, 1 glassskasti un daudz zitas leetas. Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 9, sehtâ pee **F. Beier.**

Uhtrupe

8. junijâ sch. g., pulksten 12ôs pusdeenâ pee Swehtwaldes meschsarga (Klaschkina krogus tuwumâ). Pahrdos masakâs dalâs **schagarus** un **zelmus.** Tuwakas sinas pee J. Heystera Jelgawâ.

Kakao.

J. Eckerta

apteeku pretschu pahrdotawa,
Jelgawâ, Katolu eelâ № 13,

peedahwâ:

karbolineumu,
pernizu,
linu eklu,
wisadas **mahldern krahsas,**
wilnas krahsas, ar pamahzischanu, kâ jaleeto,
pergamenta papihri, lehti preeksch moderneezibam,
zentrifugu eklu,
maschinu eklu,
seepju akmini,
klortalki,
wisadas **sahles preeksch masgaschanâs,**
politur- un **koka spirtu.**

Seepju pulweri preeksch weschas.

Naftalinu pret kodeli. — **Waselinu preeksch ahdam.**

IV. Baltijas lauksaimneezibas

Zentral-isstahde Rigâ

no 12.—21. Junijam 1899. g.

Sirgi, gows-lopi, zuhkas, aitas, laukkopibas un moderneezibas isstrahdajumi, semkopibas lihdsprodukti un mahjdarbu raschojumi, lauksaimn. maschinas, lauksaimn. ehku un melioracijas sihmejumi, us meschkopibu, siwju audsinaschanu, putnu un bischu kopschanu nosihmejoschas leetas, medneezibas rihki un suni.

Dsihwokli teek zaur 4. sekziju, Kungu eelâ № 22 (R. Johna Hafferberga kantorî) eerahditi.

Jelgaw. Palihdsib. un Paglab. Beedriba.

Krahj- un aisdewu-Kases bilanze

31. maijâ 1899. g.

564 beedri. Droschibas kapitals 18,914 rubl. 31 kap.

Debets.	Rbl.	K.	Kredits.	Rbl.	K.
Wehrtspapiri . . .	3492	71	Pamata kapitals . .	4018	82
Inwentars	701	53	Dalibas naudas . . .	14895	49
Aisdewumi uz galweneekeem.	66670	—	Noguldijumi uz augleem	156554	25
Aisdewumi uz kihlam	115068	—	Noguld. uz augstu-augl.	14089	38
Kasê	7780	17	Krahj-noguldijumi . .	6295	75
Daschadi isdewumi .	849	24	Tekoschi noguldijumi .	2517	06
Kurs. Kred. Beedr. .	11952	44	Augli	6919	18
			Sihki eenehmumi . .	278	42
			Diwidends	929	46
			Pahrejoschas sumas .	6	83
			Waldes r.	9	45
	206514	09		206514	09

Kases darba laiks ir ikdeenas, isnemot sestdeenas, swehtdeenas un swehtku deenas, no pulksten 11. lihdſ 1 pusdeenâ Skrihweru eelâ 1. Kase maksâ par noguldijumeem 4½—5% gadâ un nem par aisdewumeem 6—7% gadâ. Wisi maksajumi no krona nodokleem atswabinati.

Direkzija.

Buhwmaterialu

un

buhwapkalumus

peedahwâ

J. S. Parügina mantineeki,

ihpaschneeks **A. Artemjews,** Jelgawâ,
96. sem kolonadeem 96.

Weikala pahrzelschana.

Augstigodâtai Jelgawas un apkahrtnes publikai zaur scho pagodinajos pasinot, ka no

1. Junija sch. g.

sawu tabakas magasinu no kolonadeem № 106 pahrzelu **Pils eelâ № 7,**

„Lindes weesnizas" namâ.

Par man jau 20 gadus dahwato ustizibu laipni pateikdamees, luhdsu to paschu ari manâ jaunajâ weetâ nowehlet.

Kreetnu un ustizamu apkalpojumu apsolidams un wislabakos un wisjaunakos tabakas sabrikatus **us lehgera turedams,** tos peedahwaju

ar augstzeenibu

S. J. Laserfohns.

L. M. Arensteins,

apteeku pretschu, krahsu, kimikaliju, oschamo sahlu un gumijas pretschu pahrdotawa

Jelgawâ, Katolu eelâ № 3.

Peedahwâ: **klorkalki, sahbaku smehri** preeksch sirgu nageem, ratu un sirgu leetam; **waselinu** — dseltenu, baltu un melnu. **Prowanses eklu, kokeklu, rapschu eklu, dedsinamo eklu, maschinu eklu, linu** un **kanepju eklu, koka spirtu** preeksch dedsinaschanas un puleereschanas, **lihmi** u. t. t. **Seera** un **sweesta pehrwi, seera ekstraktu, seera** un **sweesta papiri** rulôs un lapâs; **stanjolu,** wisadas **wirzas, safranu, kardamomu** u. t. t. Bez tam peedahwaju **gumijas** un **kirurgiskas prezes** preeksch medzinisku, ķimisku un teknisku bruhku, kâ ari wisas sortes **gumijas** un **glahschu sprizes, brukas, wehdera** un **nabas bantes, gultas schibbernu, gumijas gultas palagus, ledus makus, mahtes sprizes** un **spregelus, dsirdes rores, eedwaschoschanas aparatus, medizin-pinseles, gaisa rinkus** un **spilwenus,** wisus **termometerus, peenapumpjus, gumijas sihdamos, behrnu pudeles, gumijas sekes, apseenamos,** daschadas **glahschu rores** preeksch twaika maschinam un wihna destilaturam u. t. t. Daschadas **lihmes** preeksch wisadu leetu klebeschanas, lihmeschanas un kiteschanas. **Pastilas** preeksch daschada **likeera, schnapsa** un **limonades** paschtaisischanas. Leelâ isswehlê **smarschotas** un **medizinas seepes, ohsdekolonju, odehri, sobu pulweri, sobu seepes, sobu uhdeni (odol), tauku** un **reis-puderi, lanolina, glizerina, iris** un **behrsu krehmu, matu uhdeni, galwas, sobu** un **nagu birstes** u. t. pr. u. t. pr.

Lehtakâs zenas. Laba preze un laipna apkalposchana.

Ed. Behder's — Rigâ.

Laukſaimneezibas maſchinu un ſemkopibas rihku lehgeris

Karla eelâ № 11, pretim Tukuma-Jelgawas dſelſszeła ſtanzijai,

eewehlê kâ

agrakâs Rigas beedribas Felser & Co. dſelſsleetawas un maſchinu fabrikas raſchojumu weenigais pahrdewejs

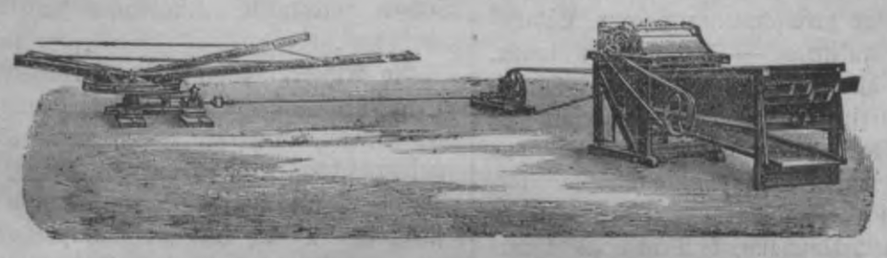

kulamahs maſchinas ar **rokas** un **gehpela dſenamo,** preekſch 2, 4, 6, 8 un wairak ſirgeem, ar pee tam peederigo **gehpeli.** — Wiſas maſchinas no **jaunakâs** un **labakâs konſtrukzijas** un iſ **iſmekletâ wislabakâ materiala.**

Wiſs ſem galwoſchanas.

Tahlak: **wiſadu ſortu arkli, fehklas-aparaji, ezeſchas, fehjmaſchinas, ſeena grahbekli, labibas wehtijamâs maſchinas, ekfelu maſchinas** u. t. t. **Superfoſfats, Toma milti, kaulu milti** u. t. t.

Lokomobiles un twaika kulmaſchinas

iſ **Anglu** fabrikas **Richard Garret & Sons** no 3, 4, 6, 8 un 10 ſirgu ſpehka.

Wehſtuļu adreſe: Ed. Zehder — Rigâ.

Schnitu sihmeschanas un schuhschanas skola preeksch dahmam un kungeem

Rigâ, Leelâ Newas eelâ № 27.

Pamatigi eemahza ahtrâ laikâ, skatot pehz mahzekku spehjas, smalk. rokdarbus, mehra nemschanu, **schnitu sihmeschanu,** peegreeschanu un schuhschanas mahkslu bez usprowes, pehz godalgotâm **Parises** un **Berlines sistemam** par loti mehrenu **maksu** (sahkot no 5 rubl.). Par kreetnu mahzibu teek galwots un **kursu** beigusscheem isdodu **diplomu.** Mahzekles peenem katru deenu — Sw. Peterburgâ diplometa schnitu sihmeschanas skolotaja **E. Seidman.**

Wisâs grahmatu pahrdotawâs dabonams:

Baltijas dahrsa draugs,

jeb pamahzischana, kâ daschadi wasaras, seemzeeschu un podôs audsejamee stahdi koschuma koki un kruhmi sehjami, stahdami, pawairojami istabâs, stahdu namôs lezekldos un dahrsôs apkopjami, kâ stahdu nami un lezekli buhwejami; padom pahr to, kâ jauni dahrsi, sahleeni, puku dobes ꝛc. ꝛc. eerihkojamas, pehz pee dsihwojumeem un daudzkahrtigeem ismehginajumeem ar 2 dahrsu aprisem un 144 bildem preeksch dahrsneekeem un dahrsu mihlotajeem farakstijis S. Klewers, dahrsneezibas ihpaschneeks Durbê, pee Grobinas.

Maksâ 4 rubli.

Anglu walodas mahziba

Paschmahzischanai

weegli **saprotami un praktiski sastahdita**

lihdſ ar

Wahrdnizu latweeschu un anglu walodâs

no

J. Sieberg'a.

Glihtâ, stiprâ wahkâ eeseeta maksâ 1 rubl.

J. F. Steffenhagens un dehls, Jelgawâ.

Dabonama ari **Amerikâ** pee isdeweja **J. Sieberga,**
24 Washington St., Cambridgeport, Mass.
par **70** zenti, par pastu peesuhtot **75** zenti.

un **Rigâ** sekoschâs grahmatu pahrdotawâs: **J. Kapteina,** Leelajâ Kehninu eelâ № 10. **J. Schablowsky,** Skahrnu eelâ № 6.

Jelg. Palihdsibas Beedriba

isbrauks

otrôs wasarasswehtkôs, pirmdeen 7. junijâ 1899.

Salumôs

Langerwaldes parkâ.

Spehlês kara musika.

Sahkums pulkst. 3 pehz pusdeenas, beigas 11 wakarâ.

Eeejas zenas (eerehk. labd. nod.): bedreem **20** kap., beedru damam **10** kap., nebeedru kungeem **30** kap., nebeedru damam **20** kap.

Twaikonis „Гуэльва" brauks no pulkst. ½3 pehz pusdeenas katru pussteundu turp un atpakaļ. Maksa par brauzeenu 10 kap., retur-biletes 15 kap.

Kahrtibas komisija.

Behrnu rati

kâ ari **kurwji** **ir dabonami** Palejas eelâ № 35, pee kurwju taisitaja **Berg.**

Bukaischu Labdaribas Beedriba

isrihko

otrôs Wasaras swehtkôs, 7. junijâ 1899. g.

Bukaischu muischas hirschu dahrsâ salumu preekus ar deju.

Preekschneeziba.

Kahpostu stahdus

peedahwâ sehklu weikals no

V. Boitmana,
Jelgawâ, Katolu eelâ № 20.

Wisâs grahmatu bodês dabujama:

Wisjaukakâs

pasaziņas

ar **daudz bildem** puschkotas, fazeretas no **H. C. Andersena,** tulkotas no **Fr. Mekona.**

Zena **60** kap.

Jauns atradums

smehketaju kgu labumâ ir tas, ka tagad teek **papirosu hilses** bez zilweku roku peelikschanas automatiski isgatawotas no wislabakâ frantschu spezial-papira ar wahrdu

„Fin de Siecle" jeb Automat.

Zaur schahdu atradumu (maschinu patents № 13198) teek zitu personu sweedru un ahdas isgarojumi un lipigas slimibas zehloni no smehketaju kungu organisma nowehrsti.

Katrâ kastitê wehl atrodas ihpaschs aprakstS latwju un wahzu waloda.

Atradejs un fabrikants **S. Lichtensteins, Brestê,** ir weenigo leelpahrdoschanu nodewis

J. Gottharda

tabakas magasinai,
Jelgawâ, Katolu eelâ № 12.

NB. **Tahs hilses naw dahrgakas kâ zitas.**

Jauni papirosi: „Elektra" 10 gab. 6 kap., „Barskija" 10 gab. 3 kap.

Marmora un **granita**

kapu peeminekli

iſ **wislabakâ materiala** teek **pagatawoti,** kâ ari **gatawi dabonami.** Glihts darbs un lehtas zenas. — **Akmenu flibpetawa ar twaika spehku. Akmenu poleereschana.**

M. Brauers,

pee Annas wahrt., blak. literatu kapeem, ari uz Aleksandra prospekta № 4.

Spezialitate — tschuguna kapu krusti.

Дозволено цензурою. Рига, 31-го Мая 1899 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tê klaht 2 peelikumi.)